"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 118 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, toukok. 20 p:nä—Mon., May 20 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

JÄTTILÄISTAISTELU ALKAA ENGLANNIN KUTOMOTEOLLISUUDESSA

Manchesterin tehtaat sulkuun — Kutomoherrat pakottavat yli 400,000 työttömiksi

MANCHESTER, Englanti, toukok 18. — Tänään joutuu suurin osa Manchesterin kutomotehtaista seisomaan työnantajain kohdistaessa törkeän iskun työläisiä vastaan vastatoimenpiteenä karttaustyöläisten lakolle, joka alkoi eräässä tehtaassa muutama viikko sitten. Sulku alkaa tänään iltapäivällä ja saattaa heti 150,000 työläistä työttömiksi.

Puuvillatehtaiden omistajain yhdistys teki sulkupäätöksensä sen jälkeen kun Alman tehtaan karttausosaston työläiset Oldhamissa kieltäytyivät palaamasta työhön karttaushuonejärjestön kehcituksesta. Aiman karttaustyöläiset menivät lakkoon, kun kutomotehtailijat olivat julistaneet palkanalennuksen.

Työnantajain taholta koetetaan puolustaa katalaa sulkua väitteellä, että karttaustyöläisten olisi pitänyt alistaa riitansa sovitteluviranomaisten ratkaistavaksi, joka olisi merkinnyt työläisten taistelun varmaa menestystä sillä "sovittelumenetelmassä" ovat työnantajat tähänkin saakka vetäneet aina pitemmän korren ja työläiset ovat morinkertaisesti tulleet petetyiksi. Ammatillisen union vanhoilliset johtajat olivat myöskin koettaneet saada työläiset alistumaan sovitteluun.

Työläiset vuorostaan syyttävät työnantajia siitä, että viimeksimainitut rikkovat kaikki olemassa olevat sopimukset julistamalla palkanalennuksen ilman mitään ennakkosovittelua tahi neuvottelua työläisten kanssa.

Asiantuntijat arvelevat, että jos sulku tulee jatkumaan vähäkään aikaa, seuraa siitä koko kutomoteollisuuden seisahtuminen ja 400,000:n työntekijän työttömäksi joutuminen.

Kutomokapitalistien hyökkäys tähtää suoraan työläisten elinehtojen ja palkkojen häikäilemättömään kurjistamiseen, johon työläiset eivät voi alistua, sillä olot jo ennestäänkin ovat tavattoman kurjat.

Yhdysvaltain lentovoimat valmistautuvat sotaharjoituksiin

Tulevan imperialistisen sodan murhavälineitä kootaan Columbukseen suuria manöövereitä varten

COLUMBUS, Ohio, toukok. 16. — Ensimäiseen takaa-ajoryhmään kuuluvat lentokoneet saapuivat Selfridgen lentokentältä Fairfieldin lentokentälle tänne tänään. Samoin on saapunut 15 toiseen pommituslentokoneryhmään kuuluvaa lentokonetta Langley-kentältä. Kaikkiaan tulee tänne kokoontumaan yli 200 taistelulentokonetta aloittamaan suuren sarjan manöövereitä, joiden tarkoituksena on edistää lentovoimien kunnostamista murhatehtäväänsä varten tulevan sodan varalta. Nämä lentovoimat jakautuvat "punaiseen' ja "siniseen" armeijaan jotka tulevat taistelemaan keskenään Columbuksen valtaamisesta ja onnistamisesta.

Nämä manööverit tapahtuvat aikana, jolloin taistelu maailman markkinoista on kiihkeimmillään suurten imperialistivaltojen välillä ja jolloin porvarilehdistö päästää lokalehdistönsä kaikenlaista vihamielistä propagandaa Neuvostoliittoa vastaan ei aincastaan Yhdysvalloissa, mutta kaikissa muissakin kapitalistisissa maissa. Tällaiset ilmiöt ovat merkkeinä lähenevästä imperialistisesta sodasta.

Zeppelinin matkan epäonnistuminen

Saksalaiset syyttävät vahingon johtuvan rikollisesta sabotaasista

FRIEDRICHSHAFEN, Saksa, toukok 18. — Dernierin lentokonetehtaan johtaja Osterle on avoimesti syyttänyt "Graf Zeppelinin" moottorivikojen johtuneen rikollisesta sabotaasista. Hän selittää, että tuntuu miltei mahdottomalta uskoa, että kahden eri moottorin vetoakseleissa olisi voinut samanaikaisesti tulla vika. "Ei, siinä on tehty likaista työtä jossakin," sanoi hän.

Muuan ilmalaivan matkustaja kertoi, että moottorit eivät kokonaan särkyneet, vaan voi ilmalaiva jatkaa matkaansa Atlannin poiksi, pienemmän remontin jälkeen.

Maanjäristyksen tuhot Persiassa

Kuolleiden luku kohoaa pariin tuhanteen

Teheran, Persia, toukok. 18. — Neuvostoliiton ja Persian rajalla joku päivä takaperin sattunut maanjäristys on vaatinut noin 2,000 ihmisuhria. Tällaisen raportin esittää Khorrassanin kuvernööri, tehtyään matkan maanjäristysalueelle.

Noin 2,000 ihmistä on loukkautunut, ja sato siinä määrin vahingoittunut että tilannetta pidetään erittäin uhkaavana. Ellei apua tule, tulee onnettomuusseutua kohtaamaan nälänhätä. Laajojen alueiden väestö elää vielä pakokauhun vallassa, ollen vailla asuntoa.

Putkityöläiset vielä lakossa Torontossa

Työministeri palaa Torontoon sovittelemaan riitaisuutta

TORONTO, Ont., toukok. 18. — Täkäläisten putkityöläisten lakko on yhä käynnissä, yli 400 putkityöläisen mentyä lakkoon vapunpäivänä. Lakko ei ole yksinomaan koskenut putkitöiden suorittamiseen, vaan on epäsuorasti vaikuttanut muihinkin rakennustyöaloihin.

Eilen illalla kokoontuivat lakkolaisten edustajat ja täkäläisten putkityönurakoitsijain yhdistyksen, Toronto Society of Domestic, Sanitary and Heating Engineers-järjestön, edustajat neuvottelemaan lakkotilanteen lopettamisesta. Tyonantajat uusivat aikaisemmin tekemänsä tarjouksen, jonka mukaan he maksaisivat työläisille 1.25 dollarin tuntipalkkaa. Työviikon pituudeksi he ehdottavat 44-tuntista työviikkoa 10 kuukauden ajaksi vuodessa, työviikon ollessa 40-tuntisen heinä- ja elokuussa.

Työläiset eivät ole vieläkään myöntyneet työnantajain ehtoihin, joten lakkotilanne edelleen näyttää kireältä tällä ammattialalla. Liittohallituksen työministeri tulee uudelleen saapumaan tänne neuvottelemaan työnantajain ja työläisten kanssa tarkoituksella saada aikaan sovinnollinen ratkaisu tähän riitaisuuteen. Työministeri on jo aikaisemmin vieraillut täällä yrittäen saada aikaan yhteismmärrystä siinä kuitenkin onnistumatta.

Meksikossa tynkäparlamentti

69 kapinaan sotkeutunutta edustajaa ajetaan potkia virasta

MEXICO CITY, toukok. 18. — Meksikon kongressi tulee kokoontumaan ylimääräiseen istuntoon tk. 27 pnä erottaakseen jäsenyydestään 60 edustajaa, jotka ovat sotkeutuneet nyt kukistettuun kapinaliikeeseen.

Ent. presidentti Callesista, joka nykyään on sotaministerinä ja samalla hallituksen joukkojen ylipäällikkönä on liikkeellä huhuja, joiden mukaan Calles aikoo erota sotaministerin toimesta heti, kun kapinan kukistamisen yhteydessä olevat sotatoimet ovat päättyneet.

Työttömyys Englannissa on yhä suuri

LONTOO, toukok. 18. — Työministeriön antaman raportin mukaan, oli työttömyysvakuutuksessa olevasta, 11,880,000:sta työntekijästä Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa jonkun verran pienempi prosentti työttömänä kaikissa teollisuuksissa huhtik. 22 pnä kuin maalisk. 25 pnä. Edellisenä päivänä oli työttömyysprosentti 9.9 ja jälkimäisenä 10.1. Työttömien prosenttiluku kaikkiin työläisiin verraten oli 8 huhtik. 22 pnä verrattuna 8.4:ään maalisk. 25 pltä. Työttömien kaivosmiesten lukumäärä on jonkun verran pienentynyt, mutta tilapäisesti työttöminä olevien luku sensijaan kohonnut vastaavassa määrässä.

Väkivaltaisuudet lakko-alueella Elizabethtonissa

PROVOKAATTORIT RAJAYTTÄNEET TEHTAILLE VIEVÄN VESIJOHDON — 100 LAKKOLAISTA VANGITTU

ELIZABETHTON, Tenn., toukok. 17. — Aikaisin eilen aamulla tapahtui dynamiittiräjähdys Bemberg-Glanzstoff yhtiöiden tehtaille johtavalla vesijohdolla, aiheuttaen tehtaiden vedensaannin katkeamisen. Heti riensi paikalle 200 sotilasta ja tapauksen johdosta vangittiin 100 lakkolaista. Vangitessa käyttivät hurtat kyynelkaasupommeja ja pamppuja.

Luutnantti Fersis on ilmoittanut että eräät lakkolaistytöt, parin miehen avustamana, riisuivat hänellä ampuma-aseet ja senjälkeen estivät rikkurien saapumisen autoilla kaupunkiin.

Rikkuriautoa ajanut Joe Calhoun ajoi kuorma-autonsa suoraa päätä lakkolaisten joukkoon, loukaten pahoin neljää lakkolaista. Tämän johdosta lakkolaisten mielet nousivat siinä määrin kuohuksiin, että yhtiön toimesta vietiin Calhoun salaa pois kaupungista noin 18 mailla etäälle turvapaikkaan.

Vesijohdon räjäyttäminen on yhtiön kätyrien provokatsionia, sillä sen kautta tehdasparoonit yrittivät saada piiritystilan voimaan kaupungissa. Sitä ei kuitenkaan ole vielä tähän mennessä luvattu, koska kuvernöörin adujutantti Boyd on selittänyt että lakkolaisten taholta ei ole esiintynyt sillä tavalla, että se aiheuttaisi piiritystilan jatkumasta.

Sitkeähenkinen kapinallinen

Tuli telotettaessa ammutuksi kuudella kuulalla, ja elää vieläkin

MEXICO CITY, toukok. 18. — Sanomalehti "Grafico" on julkaissut uutisen, jossa kerrotaan, että kapinallinen upseeri, everstiluutnantti Juan Aviles, on tavattu eräästä sairaalasta, ollen parantumaisillaan vammoista joita oli saanut, kun häntä oli yritetty teloittaa.

Avilesin olivat kapinalliset itse tuominneet kuolemaan vakoilusta, ja tuomio pantiin täytäntöön ampumalla. Häneen ammuttiin viisi kiväärin kuulaa yhteislaukauksessa, ja sen jälkeen annettiin "armon laukaus" korvan taakse revolverilla. "Telotettu" oli jätetty makaamaan verinsä, josta muuan ohi kulkeva talonpoika oli sitten korjannut pois, huomattuaan että miehessä oli vielä henkeä.

Talonpoika oli sitonut haavat ja vienyt uhrin tämän jälkeen sairaalaan. Mies on nyt toipumassa Juarezissa. Ainoa pysyvänen vamma näyttää olevan kuulon menettäminen, sillä revolverin laukaus oli vioittanut korvia.

Canadan kauppavaihto suurenee

Kauppavaihto saavutti uuden ennätyksen huhtikuulla

OTTAWA, toukok. 18. — Canadan kauppavaihto nousi 26,000,000 dollarilla huhtikuun ajalla, saavuttaen uuden ennätystason. Tämän kuukauden aikana nousi kauppavaihto 163,354,000:aan dollariin, jota vastoin edellisen vuoden vastaavalla ajalla se oli ainoastaan 137,384,000 dollaria.

Sanomalehtipaperi oli huomattavimpana tekijänä vientikaupassa, ollen sen arvo 9,748,000 dollaria, vehnän tullessa seuraavalle tilalle 8,072,000 dollarilla.

GENERAL MOTORS ALKAA VALMISTAA LENTOKONEITA

New York, toukok. 18. — Useilta kuukausia kestäneiden neuvottelujen jälkeen on General Motors-korporatsioni ostanut 40 prosenttia Fokker Aircraft-korporatsionin osakkeista, siten saaden haltuunsa kontrollin Yhdysvaltain suurimmassa, lentokoneita valmistavassa korporatsionissa. Jälelläoleva osakemäärä, 60 pros., nimittäin on niin laajalla omistajajoukolla, että 40 pros. osakemäärän katsotaan riittävän kontrollin saamiseen. G. M. osti kaikkiaan 400,000 osaketta, $63—$65 hinnasta kappale. Fokkerin päätehtaat ovat Daytonissa Ohio ja sivuyhtiöitä Passaic, N. J.; Teterboro, N. J. ja Wheeling, W. Va. nimisillä paikkakunnilla.

Kaupan kautta G. M. astuu kilpailemaan m.m. Fordin kanssa lentokoneiden tuotannossa ja uskotaan sen pian saavuttavan sillä alalla saman aseman kuin General Motorsilla on autotuotannossa.

Postityöläisten palkkasäädöksiä korjataan

Winnipegiläiset postilakkolaiset tulevat saamaan korvausta menetetyistä palkoista

WINNIPEG, Man., toukok. 19. — Canadan liittoparlamentti eilen hyväksyi Winnipegin v. 1919 yleislakon jälkikaikuna lakiehdotuksen, jonka mukaan tähän lakkoon osallistuneille postityöläisille, jotka sittemmin otettiin takaisin postilaitoksen palvelukseen alemmilla palkoilla, tullaan maksamaan korvausta täten menetetyistä palkoista. Ehdotusta vastaan hyökkäsi konservatiivisen opposition johtaja Bennett, mutta tätä lukuunottamatta oli suunnitelma saanut huomattavampaa vastustusta csakseen.

Mainittuun lakkoon osallistuneet postityöläiset otettiin takaisin alottelijain palkoilla, siitä huolimatta, että he joutuivat suorittamaan samoja tehtäviä, joita he olivat tehneet ennen lakkoa. Yhteensä 100,000 dollaria tullaan jakamaan lakkolaisten kesken korvauksiksi täten menetetyistä työpalkoista.

Tov. Alex Krook loukkaantunut

Carlin, B. C., — Kirjetieto. — T.k. 9 pnä jäi puoluetoveri Alex Krcok heinäkuorman alle kun hevoset pillastuivat. Kaksi kärryn pyörää meni yläruumiin yli, mennen olkaluu ja kylkiluita poikki ,mahdollisesti sisäisiä vammoja. On nyt hyvin heikkona Salmon Armin sairaalassa. — H. K.

Cook julistettu työväen petturiksi

Englannin kaivosmiesten radikaalinen johtaja siirtyi MacDonaldin leirilin

LONTOO, toukok. 18. — Tänne Moskovasta saapuneiden tietojen mukaan on kaivosmiesten liiton johtaja A. J. Cook, joka nautti kunnioitusta Neuvostoliiton työläisten keskuudessa erikoisesti toimintansa vuoksi Englannin kaivosmiesten lakon ajoilta, nyttemmin vihan ja inhon esineenä sen ystävällisyytensä ja ihailunsa vuoksi mitä hän oli osoittanut Walesin prinssille.

Cook on Walesin prinssistä antamiensa mairittelevien lausuntojen jälkeen eroitettu Moskovan kaivosakatemian kunniajäsenyydestä luokkansa petturina. Cookista on Neuvostoliitossa julkaistu valokuvia, jotka osoittavat hänen veljeilevän työväenpuolueen herrasjohtajan Ramsay MacDonaldin kanssa.

Myöskin täällä Englannissa on Cook kadottanut vasemmistolaisen työväen kannatuksen, ja häntä on erittäin ankaratanaisesti arvosteltu Walesin prinssin ylistelyn johdosta.

Uusia hyökkäyksiä työläisiä vastaan Valko-Suomessa

Ohrana vanginnut "Työväenlehden" toimittajan ja penkenut vaalikanslian Vaasassa

Juuri saapunut, Tukholmassa ilmestyvä "Politiken" tietää kertoa, että hyökkäykset Suomen vasemmistolaisten sanomalehdistöä vastaan jatkuvat. Aikaisemmin olemme kertoneet miten Helsingissä vangittiin "Tiedonantajan" vastaava toimittaja ja asetettu syytteeseen. Nyt "Politiken" tietää kertoa, että Vaasassa on vangittu "Työväen Lehden" toimittaja A. Laakso. Mainitun sanomalehden toimituksen, kirjoituskoneista on otettu kirjcitusnäytteet. Samalla ovat ohranan agentit suorittaneet kotitarkastuksen Vaasan vasemmistolaisen työväestön vaalikansilassa.

Hyökkäykset vasemmistolaisia lehtiä vastaan johtuvat vaaleista, jotka suoritetaan ensi heinäkuun 1 pnä. Tarkotuksena on heikentää vasemmistolaisten vaallagitatsionityötä. Sosialidemokraattien selitetään olevan verrattain läheisissä suhteissa ohranan ja hallituksen kanssa vasemmistolaisten vaallagitatsionin tukahduttamissyrityksissä.

NORJALAISET VALAANPYYNTIKAPITALISTIT RENGASTUVAT

Oslo, toukok. 18. — Uusi kansainvälinen valaanpyyntiyhtymä on muodostettu äskettäin hajaantuneen Norjan valaanpyyntiyhtymän tilalle. Uusi yhtymä tulee käsittämään 26 yhtiötä, joista kaikki paitsi viisi, ovat norjalaisia. Valaanpyynti joka on muodostunut norjalaisten kapitalistien monopoliksi, tulee täten entistä suuremmassa määrässä hyötymään.

Rikas Canada "palkitsee" raatajiaan

Vanhus löydetty kuolemaisillaan nälkään ja kurjuuteen kodittomana

TÄLLÄTAVOIN KORVATAAN VUOSIEN RAADANTA RAHAVALLAN HYVÄKSI

TORONTO, Ont., toukok. 18. — Kuusikymmentäkaksi-vuotias Albert King löydettiin tänään nälkään ja viluun kuolemaisillaan vajassa Canada-höyrylaiva-yhtiön laitureilla Yonge-kadun alapäässä. Hän sittemmin kuoli St. Michael-sairaalassa, nälän ja kurjuuden riuduttaman ruumiin voimatta enään toipua. Hänet löydettiin puolittain tajuttomassa tilassa sanomalehtikasan alla.

Vanhus ei ollut enään ruumiillisesti kelpoinen palvelemaan rahayhtymiä työmarkkinoilla, joten hänen täytyi turvautua satunnaisiin tuloihin, jotka kuitenkin olivat siksi pienet, että hän joutui lojumaan pitkin rantaseuduilla olevia vajoja, joita hän käytti asuntonaan. Ravinnon puute kulutti vanhuksen elinvoimat, nääntyen lopullisesti johonkin loukkoon.

Tällainen on tyypillinen työläisen kohtalo kapitalistisessa yhteiskunnassa. Ellei työläinen vielä työkuntoisena ollessaan menetä henkeään tai raajojaan jonkun tehdashelvetin koneistossa raataessaan entistä suurempia voitto-osingoita muutamille harvoille verenimijöille, joutuu hän vanhoilla päivillään avuttomaksi ja turvattomaksi hylkytavaraksi, joka alkansa vaappupulee ja sitten nääntyy toimeentulon mahdottomuuteen.

Tällainen tilanne tulee alati jatkumaan, ellei työläiset joukkovoimallaan ota osaa koko maailman ja "hyvinvoivan" Canadan rikkauksista palvelemaan ihmiskunnan ja työtätekevän väestön etua, sen sijaan, että se tällä kertaa maksaa kylmänä pääomana pankkien kassaholveissa, joiten ulkopuolella työläisainekset nyt joutuvat nääntymään elämän välttämättömyyksiä vailla.

Saksan elintarvetullit

Tulleilla nylkemistä vaaditaan lisättäväksi

BERLIN, toukok. 19. — Kansanpuolue, natsionalistit ja maalaisporvariston puolue ovat hyväksyneet valtiopäivälle esitettäväksi ehdotuksen, jossa vaaditaan tullien koroittamista elävään karjaan, viljaan ja lihaan nähden. Ne ehdottavat, että viljatullia koroitetaan viidestä kuuteen markkaan sadalta kilolta muuhun ulkomailta tuodulta viljalta, paitsi canadalaiselta ja australialaiselta viljalta, jota vaaditaan koroitettavaksi seitsemään markkaan sadalta kilolta.

Suurtilalliset vetoavat siihen, että saksalainen maanviljelys tarvitsee lisääntyvää "tullisuojelusta". Todellisuudessa on kysymyksessä entistä suurempien verojen nyikemisestä kuluttajilta suunnattomien valtiomenojen peittämiseksi.

Sodanaikaisten vahinkojen korvaaminen

Aije on parlamentissa lopullisesti käsiteltävänä

OTTAWA, toukok. 18. — Liittoparlamentissa eilen tuli esille ensimäisen kerran lakiehdotus Canadan kansalaisten viime sodan aikana kärsimien vahinkojen korvaamiseksi. Lakiehdotuksen mukaan tultaisiin kaikki alle 15,000:n dollarin suuruiset vaatimukset sodan aiheuttamien vahinkojen peittämiseksi kokonaan maksettaviksi. 15,000—20,000:n dollarin välillä olevat vaatimukset suoritettaisiin täysin ensimäiseltä $15,000:n erältä, sekä 25 prosenttia lopusta. Korvaussummat suhteellisesti pienevät vaatimusten suuretessa.

Erie-järven pinta edelleen korkealla

Saavuttaneet uuden ennätystason

WINDSOR, Ont. toukok. 18. — Erie-järven pinta on edelleen ennätystasossa, ja pelätään sen aikaansaavan tuhoisia vahingoita ellei se hetimiten laskeudu. Vesi jäileen nousi eilen illalla ja on nyt ainoastaan tuuman verran aiapuolella hallituksen laiturilaitteiden tasoa. Useita laiturcita täällä on täydelleen veden alla, samoin kuin rannikolla oleva urheilukenttäkin on yhtenä järvenä.

Detroit-joessa oleva Home-saari, joka on suosittu kesähuvilapaikka on kaksikolmassaa vedon alla, rannikkosouduilla olevien töiden ollessa täydelleen tuhotun. Saaren pinta-ala on noin 40 eekkeriä.

TYÖVÄENPUOLUSTUSLIITON TAISTELU KARKOITUKSIA VASTAAN TORONTOSSA

Suuri joukkokokous hyväksynyt pontevan vastalauseen viranomaisten aikeita vastaan

TORONTO, toukok. 19. — Canadan työväenpuolustusliiton taisteluryntäys työläisiä vastaan suunnattuja karkoitustoimenpiteitä vastaan alkoi suurella joukkokokouksella, joka pidettiin täällä perjantaina, toukok. 17 pnä, ukrainalaisella Labor Templessä Bathurstkadulla. Puolustusliiton tarkoituksena on ulottaa tämä ryntäys yli koko maan.

Kokouksen toimeenpani liiton Toronton keskuskomitea, toveri A. E. Smithin toimiessa kokouksen puheenjohtajana. Toverit Sam Langley ja Joe Farby, jotka Torontossa olevien hallituksen agenttien toimesta oli määrätty karkoitettaviksi, mutta karkoituksen tullessa sittemmin lykätyksi puolustusliiton erityisten syiden vuoksi, olivat itse saapuvilla kokouksessa, pitäen puheita.

Toverit Oscar Ryan, George Andrews ja Harvey Murphy jotka kuuluivat niihin kuuden työläisen ryhmään, mitkä vangittiin toimiessaan puhevapauden vuoksi äskeisessä vaalitaistelussa, puhuivat myöskin lyhyesti. Näitä tovereita tervehdittiin pitkanlaisilla suosionosoituksilla yleisön puolelta.

Työläisiä vangitaan Canadassa nykyään aiheista, jotka tähän asti on katsottu kuuluvan puhe- ja kokoontumisvapauden alkeellisimpiin oikeuksiin

Toveri Stewart Smith koskettelipuheessaan laveammalta Canadassa vallitsevan tilanteen siinäpinstäviin piirteisiin, osoittaen, että miltanttisia työläisiä häiritään ja vainotaan poliisin ja oikeuksien taholta syistä, jotka tähän saakka oli katsottu kuuluvan puhe- ja kokoontumisvapauden yleisiin oikeuksiin. Näiden oikeuksien käyttämisestä näemme tänään, että työläisiä heitetään vankilaan ja uhataan karkoituksilla. Kaksi seikkaa näyttää huolestuttavan Canadan johtavien porvarill. lehtien toimittajia; yksi on kommunistipuolueen uhka, joka kuvataan "vaaraksi länsimaiselle sivistykselle", ja toinen on kasvavat vastakkaisuudet Britannian ja Yhdysvaltain välillä.

Puhuja huomautti, että "kaikkia porvarillisia aatteita varten on olemassa täydellisin vapaus, mutta sitä puuttuu kaikilta vastakkaisilta aatteilta". Pelastusarmeijalaiset, työväen reformistit ja byrokraatit nauttivat puhevapaudesta, mutta eivät kommunistit. Miksi? Siksi että Canadan hallitsevalla luokalla ei ole mitään harhakäsitteitä asian suhteen. Se käsittää, että kommunistipuolue ymmärtää nykyisen tilanteen, ja omaa ohjelman, joka tärkeästi liittyy tulevaisuudessa uhkaaviin kriiseihin. "Kommunistien toimintaa ei ehkäistäisi, jos hallitseva luokka ei näkisi edessään olosuhteet, jotka tulevat olemaan edulliset kommunismin kasvulle tässä maassa ja koko maailmassa". Kommunistista puoluetta ei voida tukahduttaa. Työläiset, jotka ovat pal[nostaneet Langleyn ja Farbyn vapauttamista, tulevat kokoontumaan taistelun jatkamiseksi, ja voitto on oleva varma.

Toveri MacDonald puhui vielä lyhyesti siitä, miten välttämätöntä on työläisillä rakentaa oma puolustusjärjestö ja esittäen tämän järjestön työskentelyn suuntaviivoja.

Mielivaltaa oikeuttavia siirtolaislakeja vaaditaan muutettavaksi

Hyväksytyssä vastalauseessa viitataan siihen, että siirtolaisasetukset eräissä kohdin jättävät poliittisille agenteille oikeuden mielivaltaisesti karkoittaa työläisiä tästä maasta heidän poliittisten mielipiteidensä tai teollisuussuhteiden vuoksi, minkätähden vaaditaan näiden siirtolaisasetusten kumcamista. Mitä Langleyn ja Farbyn karkoitusuhkaan tulee, vaatii kokous että siirtolaisvirasto antaa lausunnon josta ilmence, että karkoitusmääräys näitä tovereita vastaan on lopullisesti poistettu.

NUORI POIKA VAPAUTETTU MURHASYYTTEESTÄ

Parry Scund, Ont., toukok. 18. — Valamiesoikeus tärään vapautti kolmitoista-vuotiaan Anthony Tuckerin miestapposyytteestä. Anthony oli surmannut isänsä viime maaliskuun 15 päivänä. Poika ampui isäänsä itsepuolustuksekseen, tämän tultua kotiin päihtyneenä ja uhattua vaimoaan ja poikaansa.

Buenos Airesissa taasen lakkoja

Tuhansia rakennustyöläisiä lakossa — Lakkolaisia vangitaan

BUENOS AIRES, Argentina, toukok. 18. — Putkityöläisten unioon kuuluvat putkityöläiset yhtyivät eilen muu rarien lakkoon, joka on ollut käynnissä tässä kaupungissa. Selkkaus uhkaa laajentua koko kaupungin rakennustcollisuutta käsittäväksi taisteluksi. Tätänykyä on lakossa noin 4,000 työläistä. Poliisi vangitsi eilen parikymmentä lakkolaista, syyttäen vangittuja siitä, että olivat koettaneet pakottaa rikkureita poistumaan lakonalaisilta työmailta.

Neuvostoliiton ja Saksan suhteet huonontuneet

Selkkaus "Pravdan" edustajan karkottamisen johdosta Berlinissä

BERLIN, toukok. 19. — Täällä on syntynyt selkkaus, joka uhkaa Saksan ja Neuvostoliiton diplomaattisia suhteita. Joku päivä sitten määräsivät viranomaiset Berlinissä olevan "Pravdan" edustajan poistumaan maasta. Saksan hallitus on nyttemmin huolissaan tämän edesottamisen mahdollisista seurauksista, sillä korkeassa asemassa olevat neuvostovirkailijat ovat lausuneet, että sanomalehtimiehen karkoitus voi vuorostaan saattaa Moskovassa olevat Saksan lehtien kirjeenvaihtajat ikävyyksiin.

Neuvostoliiton Berlinissä oleva edustaja Krestinski ja Saksan Moskovassa oleva edustaja Von Dirksen eivät vielä ole onnistuneet saada Berlinin hallitusta peruuttamaan karkoitusmääräystään. Neuvottelut asiasta jatkuvat.

Karkoitusmääräys johtui Neuvostoliiton lehden kirjeenvaihtajan lehdelleen lähettämistä tiedoista, jotka koskivat Berlinin vappulevottomuuksia.

Amerikkalaisia liikemiehiä Neuvostoliittoon

NEW YORK, toukok. 17. — Amerikkalais-venäläinen kauppakamari tulee johtamaan ryhmää liikemiehiä jotka lähtevät neljä viikkoa käsittävälle vierailulle Neuvostoliittoon tutkimaan kaupankäynnin mahdollisuuksia. Retkikunnan odotetaan saapuvan Neuvostoliittoon kesäk. 14 pnä.

Vaikka Neuvostoliitto ei ole saanut Yhdysvaltain tunnustuksen, pakottavat edulliset kaupankäynnin mahdollisuudet Amerikan liikemiespiirejä kannattamaan tällaisia vierailuja. Kauppavaihto Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välillä kohosi $115,000,000:iin viime vuonna verrattuna $48,000,000:aan edelliseltä vuodelta.

Uusi Fordin tehdas Englantiin

Tulee maksamaan $25,000,000

LONTOO, toukok. 12. — Edsel Ford, mcnimiljonääri Henry Fordin poika käänsi ensimäisen turpeen uutta Ford-tehdasta varten Dagenhamissa, Esseissä sellaisella voimalla, että hän väänsi vääräksi kädessään olleen hopeaisen lapion. Fordit arvioivat kiskovansa tämän uuden teollisuuslaitoksen kautta suuria voittoja, sillä siihen sijoitetaan $25,000,000 ja palveluksessa tulee olemaan 15,000 työläistä. Tuotanto tulee kohoamaan 300,000:teen.

Vankeja vapautettu Turkissa

KONSTANTINOPI, toukok. 19. — Turkin parlamentti on hyväksynyt yleisen amnestian, joka asetetaan voimaan Turkin tasavallan 5-vuotispäivänä, ensi lokakuussa. Juhlavilkolla vapautetaan kaikkiaan 15,000 vankia, jotka on tuomittu pienemmistä rikkomuksista.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoitteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja atomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Työläiskarkotuksia vastaan

Torontossa viime perjantaina Canadan työväen puolustusliiton toimesta pidetyssä joukkokokouksessa, josta lähemmin kerrotaan lehtemme uutisosastossa ja joka oli ensimäinen siinä kokoussarjassa, jonka työväen puolustusliitto tulee järjestämään kautta maan, hyväksyttiin seuraava päätöslauselma työväenluokan toimeliaitten ja taistelevien jäsenten maastakarkottamisia vastaan:

Koska Canadan siirtolaislakiin sisältyy kohtia, joissa valta työläisten siirtämiseen pois tästä maasta karkotettavina, poliittisten katsantokantojensa tai teollisten yhteyksiensä takia, jätetään poliittisten asiamiesten käsiin, ja karkotusmääräyksiä annetaan, joissakin tapauksissa, ilman riittävää aihetta;

Sentähden, olkoon päätetty, että tämä työläisten joukkokokous perjantaina, toukokuun 17 p:nä, Toronton kaupungissa, panee painavan vastalauseen Canadan siirtolaislain määräyksiä vastaan ja myös sitä vastaan, että Canadan hallituksen asiamiehet käyttävät sitä vangitakseen työläisiä, erikoisesti työväenluokan taistelevain järjestöjen jäseniä, ja kuulustellakseen heitä ilman puoiustusasianajajaa, ja joukkokokous täten vaatii siirtolaislain kaikkien työläisvastaisiksi havaittavain kohtien kumoamista;

Ja edelleen, olkoon päätetty, että, ottaen huomioon sen epäilyksen, mikä on noussut toverien Langleyn ja Farbyn asiassa siitä, onko tai ei määräys heidän karkottamisestaan tullut täydellisesti peruutettua, Canadan liittohallituksen siirtolais- ja asutusvirastolta vaaditaan lausunto, joka selvästi osottaa, että nämä toverit ovat tulleet ja ovat täydellisesti ja kokonaan kaikin tavoin vapautetut karkottamisuhalta ja että määräys näin ollen on peruutettu.

Tarmokas taistelu karkotusvaaraa vastaan voi sen torjua ja estää Canadan kapitalistit täten harventamasta työläisten taistelurivejä.

Pasifismia

Toverilehti Eteenpäin kirjottaa:

New Yorkin Uutisten mukaan oli Wilho Boman puheessaan Brooklynissä iskenyt Neuvostoliittoa raamatun lauseella: "Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu". Osoitimme silloin tuon lausunnon pasifistiseksi. Mutta sillä on myöskin ilmeinen yhteys sosialidemokraattien nykyisen kannan kanssa. Se myöskin perustuu vain "ihmisten mielipiteitten kehitykseen" eikä mihinkään muuhun. Tuo kuvastuu Raivaajan seuraavasta lausunnosta (mahdollisesti Suomen Sosialidemokraatista lainattu, kuten useimmat Raivaajan "periaatteelliset" kirjoitukset, mutta Raivaajankin täydellisesti hyväksymä):

Militaristien voimakkaasta agitatsionista huolimatta, sotaa vastustava mielipide kehittyy ihmisten keskuudessa nopeasti. Ja sitä mukaa kuin yleinen mielipide kehittyy ehdotonta rauhaa vaativaksi, sé vaikuttaa myöskin vähitellen 'tulilinjan' toisellekin puolelle ja yksi ja toinen entinen kova militaristi vapautuu entisestä painostuksestaan ja sanoo totuuden sodasta."

Tuo lausunto, joka yhtäkkisesti katsoen saattaa tuntua sangen vaarattomalta, on sisällöltään mitä saastaisinta luokkarauhan agitatsionia, porvarillista pasifismia, jolla pyritään uinuttamaan työläiset siihen uskoon, ettei mikään sota ole uhkaamassa, koska ihmisten keskuudessa kehittyvät rauhanaatteet ja rauhanrakkaus. Siinä sivuutetaan kokonaan vallitsevat luokkasuhteet (puhutaan vain yleensä ihmisistä) ja ne ristiriidat, jotka imperialismi kypsyttää, joista ei voi olla seurauksena muu kuin uusi maailman sota. Sen pesuksi sitten muka osoitetaan, kuinka imperialistien rengit "kääntyvät" sotavastaisiksi, jotenka maailman rauha on siis taattu!

Tuo kaikki, on mitä häikäilemättömintä työväenluokan harhaanjohtamista. Tosiasia on se, että mitä suuremmin imperialistit puhuvat rauhasta, mitä merkillisempiä rauhansopimuksia (kuten Kellogg-sopimus) he valmistavat, sitä kiihkeimmin he todellisuudessa valmistuvat sotaan. Siitä on parhaana todisteena sotavarustelujen lisääminen kaikissa imperialistisissa maissa. Yhdysvalloissakin nyt uhrataan enempi sotavarusteluihin kuin koskaan ennen.

Kommunistinen Internationale on käsittänyt tämän ja jatkuvasti osoittaa sitä maailman proletariaatille, sillä sehän se vain on, joka kykenee ratkaisevasti vaikuttamaan näihin kysymyksiin.

Toisella puolen imperialisteja vastassa on Neuvostoliitto, joka tekemillään aseistariisuutumis- ja rajoitusehdotuksillaan on osoittanut todellisen rauhanrakkautensa, mikä ei kuitenkaan estä sitä, koska imperialistit valmistuvat sotaan, valmistautumasta itsensä suojelukseen sodan sattuessa. Sen selittävät porvarilliset pasifistit "punaiseksi imperialismiksi" ja "miekkaan tarttumiseksi", josta seurauksena tulee olemaan "hukkuminen".

Todellakin — ei ainoastaan Neuvostoliiton, tuon maailman proletariaatin tukikohdan, vaan koko maailman proletariaatin "hukkuminen" on vaarassa, jos asioita esitetään porvarillisen pasifismin kannalta, jos maailman työväenluokka ei käsitä edessään olevaa sodan vaaraa ja työskentele ja toimi senmukaisesti.

Mutta onneksi proletaarit kaikissa maissa alkavat käsittää nämä kysymykset oikeassa valossaan ja valmistautuvat muuttamaan edessään olevan imperialistisen sodan luokkasodaksi ja sen kautta hävittämään maailmasta kapitalismin, kaikkien nykyajan sotien ja ristiriitojen pääsyyn.

Bielostokissa (Puolassa) käsiteltäissä 35 henkilöä vastaan Länsi-Valkovenäjän (Puolassa) kommunistiseen puolueen kuulumisesta nostettua juttua paljastui erään syytetyn kuoleman syy. Poliisilaitoksen antamien virallisten tietojen mukaan oli tämä syytetty Raichman löydetty hirttäytyneenä yksityiskopissaan, kun taas toiset syytetyt väittivät, että Raichmania oli rääkätty poliisikuulustelujen aikana ja sen jälkeen hänet oli hirtetty.

Oikeusjuttu alkoi syytettyjen mielenosotuksella Raichmanin murhan johdosta. Kun oikeuden puheenjohtaja kutsui saliin todistaja Balkin, joka on Puolan ohranan palveluksessa, ilmotti syytetty Epstein kaikkien syytettyjen puolesta, että Balkilta on otettava todistajanoikeudet pois, sillä hän on Raichmanin murhaaja. Kaikki toisetkin syytetyt painostivat samaa. Tällöin puheenjohtaja antoi määräyksen kaikkien syytettyjen poistamisesta oikeussalista.

Kapitalistit tuntevat lakeijansa

Yhdysvaltain johtavan kapitalistilehden, New York Timesin toukok. 7 päivän numerossa kirjoitetaan toimitusosastolla otsikon alla "Sosialisti kommunisteja vastaan" Berliinin tapauksista seuraavaan mielenkiintoiseen tapaan, jonka jokaisen työläisen tulisi tulikirjaimin painaa mieleensä:

"Kun sostialistinen Berliinin poliisipäällikkö tukahuttaa raskaalla kädellä kommunistiset mellakoitsijat ja kun Preussin sosialistinen sisäasiain ministeri määrää militanttiset kommunistiset järjestöt hajotettaviksi, toistaa Saksan sodanjälkeinen historia itsensä. Sosialistit olivat täydelleen Saksan liittohallituksen kontrollissa 1919, jolloin kommunistinen nousu kohosi joka puolella Saksaa. Se oli sosialistinen puolustusministeri Noske joka ei kammonut kääntää konetykkejä ja kuularuiskuja niitä miehiä vastaan, jotka vain vähän aikaa sitä ennen olivat olleet sosialistitovereita. Sitten 1919 on ulkopuolinen maailma tullut tietoiseksi sosialistien ja kommunistien välillä yhä kasvavasta vihamielisyydestä *** Kolmas Kommunistinen Internationale kuvaa Sosialistisen Internationalen kapitalismin lakeijaksi ja sosialistiset järjestöt ja ammattiunioit vastaavat kohtelaisuuteen luonnehtimalla kommunistit työläisten pahimmiksi vihollisiksi. Nyt tulee todellinen aseellinen yhteentörmäys ja verenvuodatus Berliinissä alleviivaamaan näitten kahden leirin välillä vallitsevaa katkeruutta ja taistelua. *

"Berliinin toukokuun tapauksilla on laajempi merkitys kuin vain Saksaan nähden. **Kaikkialla Europassa ovat sosialistipuolueet sodan jälkeisen rekordinsa perusteella katsottavat vanhoillisiksi puolueiksi siinä mielessä, että ne ovat eronneet seurasta, jossa pidetään kiinni menestyksellisestä valtalankumouspolitiikasta.** (Tummennus meidän. SKT.) * Sosialistien riveissä saattaa edelleenkin olla eriäviä mielipiteitä siitä, saavutetaanko kollektiivinen yhteiskunta 'meidän aikanamme', vaiko enemmän asteettain, mutta sosialismin kaikkein kiivaimmatkaan seuraajat eivät halua, että sosialismi saataisi aikaan proletaarisen kapinan, taikka diktatuurin kautta. Monet sosialidemokraatit Länsi-Europassa ovat vakuuttuja siitä, että proletaarinen vallankumous, silloin kun se onnistuu, kuten Venäjällä, ei tuo mitään kerjauksia aikaan ***"

Sen jälkeen käy New York Times puhumaan toukok. 1 p:n taisteluitten uhrien hautaamisesta ja sen yhteydessä järjestetyistä kommunistisista mielenosotuksista ja sanoo seuraavat mielenkiintoiset ja sosialidemokraattien taantumuksellisuuteen ja vastakumouksellisuuteen luottamusta ilmaisevat sanat:

"Mutta jos huomenna uhatut mielenosotukset kommunistien hautajaisissa saavat vakavan laajuuden, niin ei ole olemassa mitään syytä oletamiseen, etteivätkö sosialidemokraattiset virkailijat, joille on uskottu järjestyksen pito, tule laiminlyömään täyttää velvollisuuttaan."

Kenelle sosialidemokraatit eivät tule laiminlyömään täyttää velvollisuuttaan? Kapitalistiselle järjestelmälle tietenkin! Ja Yhdysvaltain imperialistit ja heidän äänenkannattajansa, jotka toimivat hyvin likeisessä yhteydessä Saksan kapitalistien kanssa **ilmaisevat julkisesti täyden luottamuksensa siihen,** että Saksan sosialidemokraatit, joille he kriisitilanteessa vallan käytön puolestaan ovat uskonneet, tulevat uskollisesti **täyttämään kapitalisteille** lakeijapalveluksensa ja **käyttämään arkailematta aseellisia voimia työväenluokkaa** vastaan, kun se ilmaisee mieltään taistelussa kaatuneitten sankareittensa puolesta!

Selvemmin tuskin voisi **sosialidemokraattien vastavallankumouksellisuutta** määritellä kuin mitä sen tekee **kapitalistinen maailmanlehti, New York Times, antaessaan luottolauseen sosialidemokraateille** siitä, että ne **kapitalismin kriisissä** tulevat asé kädessä taistelemaan **kapitalismin puolesta** ja **työväenluokkaa vastaan** nyt, samaten kuin ne tekivät 1919 ja kuin ne tulevat tekemään vastaisuudessakin luokkasuhteitten julkitaisteluksi kärjistyessä. — SKT.

Sanavapaus ja sanomalehdet

Kirj. Eetu Pekkala.

Yleinen käsitehän Amerikan kansassa on se, että elämme maailman demokraattisimmassa maassa. Se käsite on kasvatettu koulujen ja kirjallisuuden kautta, joissa suurimpana tekijänä ovat sanomalehdet ja kuukausijulkaisut. Yllämainitunlainen käsite ei ole ominaista ainoastaan amerikalaiselle työväestölle mutta siihen ansaan on takertunut myöskin suomalainen väestö sen työväestöön lukeutuva osa. Onhan paljo vielä sellaisia käsitteitä suomalaisten työläisten keskuudessa ja vieläpä järjestyneinä itseään pitävienkin, että tässä maassa on "sanavapaus." Käsitetään että sanomalehdet ovat puolueettomia taloudellisiin sekä poliittisiin kysymyksiin nähden. Tähän on hyvä antaa vastata itsensä porvarin, vaikkapa vastaaminen tuleekin esille toisissa tarkoituksissa mitä lukijoille halutaan osoittaa.

Pittsburgh Sun-Telegraph'issa" sanotaan huhtikuun 4 päivä:

"Sanomalehdet tulee olla vapaita yksityisten korporatsionien häikäilemättömistä voittoilumenettelytavoista. Niiden tulee olla vapaita sanomaan sanansa korporatsioneihin nähden ja palvella kansaa." Tämä sanotaan lehden toimituksen puolesta. Onkohan tässä todella tarkoitus edustaa kansan sanavapautta, nimittäin työväenluokan sanavapautta? Eipä suinkaan, mutta juuri tämänlaisilla kirjoituksilla sotketaan monen työläisenkin ajatukset vapaudesta. Myöskin on käsitettävä nykyinen sanomalehtien yhtyminen yksien erikoisten sanomalehtitrustien omaisuudeksi uusien painokoneiden ja latomosysteemin käytäntöön ottamisen seurauksena. Myöskin tulee välttämättömäksi Wall-kadun hallinnollinen yhtenäisyys finanssikapitalismin ajalla maan sanomalehtiin nähden.

Koska Wall-kadulle on siirtynyt ja edelleen siirtyy koko maan teollisuuden sekä kaupan kontrolli finanssipääoman kautta, niin se pakottaa siirtämään ja yhdistämään myöskin sanomalehtien keskushermoston, omistuksen ja kontrollin sinne. Täytyy tukea poliittinen valta myöskin Wall-kadulle. Tässä syy miksi esitellään mainitun lehden toimituskirjoituksessa kuinka voimatrusti omistaa yhdentoista maan sanomalehden osakkeista suurimman osan ja siten kontrolloi ne. Kirjoituksessa nimittäin esitetään Federal Trade Commissionin lausuntona seuraavaa: "Voimatrustin sijoitukset ovat yhteentoista suurimpaan maan sanomalehteen $10,787,700, joita sanomalehtiä on idässä, keskilännellä ja etelässä. Samalla omistaen $1,000,000 edestä bondeja moniin pienempiin sanomalehtiin." Tällä halutaan osoittaa sitä, kuinka voimatrusti hallitsee "sananvapauden". Esityksellä näet ajetaan takaa sitä, että sanomalehtien tulisi olla itsenäisiä. Mutta jos seuraamme ajatusopillisesti asiaa niin mihin se johtaa? Se johtaa Wall-kadulle. Nykyisiin suuriin sanomalehtiin ei päästä osakkaiksi pikkuraha-hilla. Myöskin on kehityksen lain mukaista silläkin alalla koneellisuuden kehitys ja siitä on seurauksena yhä suurempien pääomien tarve sanomalehtituotantoonkin. Näin kehitys vie pikku- ja itsenäisten sanomalehtien häviämiseen. Sanomalehdet siirtyvät yksityisten korporatsionien kontrollista Wall-kadun finanssipääoman kontrolliin ja osakkeenottelun kautta luokkaomistuksen kontrolliin. Ja tälle liikkeelle porvarilliset politikot ja sanomalehtien toimittajat tekevät hyödyllistä maaperää. Osoitetaan muutos "kansan sanavapaudeksi." Yksityisten korporatsionien sanavapaus kieletään kylläkin mutta sen tilalle tulee kiinteämpi Wall-kadun finanssipääoman kontrolli. Tässä syy miksi porvarilehdissä on alettu kirjoittelemaan sanavapaudesta, heittäen tuhkaa työväestön silmille.

Port Arthurin uutisia

EI TAINNUT TULLA

kessä näille maille tänä vuonna lainkaan. Lumi lisääntyy ja pakkanen kiristyy sitä mukaa kun juhannus lähenee.

PYHÄ KAUPUNKI

tämä Arthuri on ikuisesta talvestaan huolimatta, tai ehkä pikemmin juuri siitä syystä. Kun erään täkäläisen rohdoskaupan myyjä t.k. 14 päivä oli poliisioikeudessa tutkittavana ja tuomittavana — 5 dollaria sakkoa — siitä syystä, että oli sunnuntaina myynyt ilotulitusvälineitä. Ilmotetaan poliisipäällikön jutun yhteydessä ilmottaneen, että poliisilaitos tulee saattamaan edesvastuuseen kaikki jotka sunnuntaisin myyvät tavaroita joita ei heti kuluteta paikalla. Sisältyen siihen niinkin viattomat tarvikkeet kun sanomalehdet ja paperossit. Näin on aikomus saattaa "herranpäiväläki" täydellisesti voimaan. Aikaisemmin jo clemme tulleet tuntemaan mitenkä tätä lakia työväenjärjestöihin ja niiden järjestämiin tilaisuuksiin nähden tulkitaan ja käytäntöön sovellutetaan.

KAUPUNKIMME PUHELINLAITOS

on viime kuukausien aikana ollut yleisenä puheenaiheena. Sitä on toisinaan arvosteltu raskaastikin, eikä ilman aihetta. Nyt kuuluu sellaisia uutisia, että koko vanha puhelinlaitos lyödään romuläjään ja laitetaan tilalle uusi ja parempi. Kaupungin isät viime kokouksessaan päättivät alistaa veronmaksajien hyväksyttäväksi tai hylättäväksi suunnitelman jonka mukaan puhelinlaitoksen vaihto- ja yhdistysjärjestelmä tultaisiin uusimaan ja muuttamaan automaattiseksi. — Järjestelmä jossa eräänlaista numerolaattaa pyörittämällä voi tiedottaa keskusasemalle haluamansa numeron.

Suunnitelman toteuttaminen on arvioitu tulevan maksamaan 248,000 dollaria ja sen joko hyväksymisestä tai hylkäämisestä veronmaksajien taholta tulee suuressa määrin riippumaan myöskin uuden liikehuoneuston rakentaminen yleisten laitosten komissionille. Rakennuksen kustannusarvio on 150,000 dollaria ja tulisi siihen myöskin sijoitettavaksi uusi puhelinkeskus.

TYÖLÄINEN RUHJOUTUI KUOLIAAKSI

Joseph Filgack niminen työläinen löydettiin t.k. 14 päivän aamuna kuolleena C.P.R:n raiteilta lähellä Current Riveriä. Ruumis kuletettiin Port Arthuriin ja toimitetussa tutkinnossa on selvinnyt, että Filgack on jotenkin joutunut vaunurivien väliin puristukseen saaden sisällisiä vammoja jotka aiheuttivat kuoleman. Löydettäessä oli hänen taskuissaan 9 dollaria 15 senttiä rahaa sekä taskukello joka oli vielä käynnissä ja osoitti oikeaa aikaa.

Pari hänen tuttavistaan, joiden kanssa hän oli seurustellut edellisenä päivänä kertoivat tutkinnossa Filgackin heille edellisenä päivänä kertoneen aikovansa mennä "Hydroon" työnetsintään. Ja kaiketa päättäen oli hän tätä aiettaan toteuttamassa tapaturman sattuessa.

TUOMARI SIIRTOLAISUUDESTA

"Me puhumme siirtolaisuudesta ja jatkuvasti kuletamme tänne siirtolaisia vaunulastin toisensa perään, vaikka meillä ei ole riittävästi työtä täällä ennestään oleville miehille". Näin haasteli poliisituomari O'Brien t.k. 15 päivän aamuna tuomitessaan viisi miestä neljäntoista vuorokauden vankeuteen siksi, että heidät oli tavattu C.P. rautatiellä "piittailu"-hommissa.

Tällaisten pikkujuttujen yhteydessä voi tuomarikin joskus pyhässä kiivaudessaan mennä niin pitkälle, että ainakin puheissaan unohtaa kenenkä asialla hän on. — S.

KESÄJUHLAT

Fort Williamin ja Port Arthurin S. J. osastojen yhteistä kesäjuhlaa vietetään 23 pnä kesäk. mahdollisesti ukrainalaisten kentällä, paikasta vielä lähemmin tuonnempana. On toivottavaa, että saamme juhlat muodostumaan oikein valtaviksi työläisten voimanäytteiksi. Kentällä tulee olemaan paljon ohjelmaa, joista näin etukäteen voi mainita esim. puhe, laulua, runoja voimistelua, ja sitten vielä musikaallinen puoli tulee olemaan arvokasta, sillä, kuten tiedämme, on meillä torvisoittokunta joka jo kajahtuttelee hyvällä mitalla, yritämme vetää tämän torvisoittokunnankin oikein luonnonhelmaan kajahuttelemaan säveleitä ilmoille, juhlavieraidemme kuulvaksi. Eikä siinäkään vielä kaikki, sillä onhan meillä muitakin orkestereita, jotka myöskin tekevät parhaansa juhlatunnelman kohottamiseksi. Siis älkää yksikään ainoa olko pois, vaan kaikki juhlimaan. Trokikyydit järjestetään kulettamaan ihmisiä ja kenellä tahansa on oma auto, kääntäköön sen nokan ukrainalaisten kenttää kohti. Siellä tavataan. — M. B.

Eri paikkakunnilta

High Falls, Que.

TYÖN VAARAT

Tämän kuun 14 pnä sattui ikävä tapaturma tov. Heikki Strömille hänen työskennellessään täällä High Fallsilla W. S. Bishop Co:n töissä. Edellämainittuna päivänä oli hän tekemässä erästä korkeata tauveria, jota käytetään sementin laskussa, ja hänen nostaessaan taljoilla lankkuja ylös tauveriin, sattui se nostettava puu kosketta-maan erästä telinelankkua sillä seurauksella, että se putosi hänen päälleen.

Komppanian lääräri antoi loukkaantuneelle ensiavun sekä totesi samalla tov. Strömin käsivarren katkenneen sekä saaneen vammoja olkapäähänsä ja selkäänsä. Seuraavana päivänä vietiin hänet lääkärin apua saamaan Buckinghamin sairaalaan.

Toivomme tov. Strömille nopeata paranemista ja tervetuloa takaisin työtovereinsa joukkoon.

Eräs toveri.

Colleymount, B. C.

Olen katsellut lentiä ja silmäillyt paikkakuntauutisia ja kun ei ole näkynyt tämän osaston toimintaa koskevia uutisia, niin päätin "kavaltaa" valittua ja antaa hiukan vaikka "helliä" toimensa laiminlyönnistä, kun kerta olisi asioita joista kirjoittaa ainakin yksi kerta kuussa.

Osasto on pitänyt kokouksiaan kerran kuussa. Puolueosaston kokoukset pidetään myöskin samana päivänä toistaiseksi. Onkin sitä tulossa enempi asioita Suom. Järj. osastolle, joten on hyvä varustautua aikanaan, että voi ottaa vaikka eri päivän, jos ei yksi riitä asioiden käsittelyyn.

Myös on perustettu kehitysseura, joka on pitänyt kaksi kokousta, jonka työn kanssa olisi kaikkien puolueen jäsenten valistettava sekä itseään että ympäristöänsä, sillä muuten meistä uhkaa tulla tarkoituksettomia suunpieksäjiä, jos me ei kykene ymmärtämään leninismiä oikeassa valossa ja asettamaan sitä käytäntöön. Vaikkapa se tuntuisi aluksi hankalaltakin, mutta se on vain siksi kun meissä on se porvarin perintö, tottumuksen voima. Kaikkeen siihen on käytävä käsiksi itsekritiikin ja joukkokasvatuksen kautta ennenkun työtätekeväluokka oppii voittamaan vastukset järjestelmällisen luokkakasvatuksen tieltä.

Myöskin haalin rakennushomma on vireillä ja on jo katsottu paikkakin mihin haali tullaan rakentamaan. Se onkin kirjoittajan mielestä mainio luonnon valmistama tasainen maa, jota täällä Coliymountissa on vähän. Kaikkia mitä meiltä puuttuu on raha, tuo kirottu mitta. Mutta me voimme sen mahdin voittaa yhteistyöllä kun sen ohjat on jokaisen käsissä ja se ohjataan sitä tietä, että se tulee kokonaisuudessaan vallankumouksellisen työn suorituksecn.

Myöskin on osastomme päättänyt liittyä C. L. D. L:n kokonaisena osastona, joten puolustusliiton asiat tulevat kuulumaan S. J:n osaston kokouksen kanssa yhdessä kokouksessa.

Sitten vielä olisi mainitsemisen arvoista tämän ympäristön metsä- ja kaikkien työläisten järjestäminen. Sitä asiaa käsiteltiin hyvin pintapuolisesti, huolimatta siitä, että kaikin olemme olleet "taisi"-työn kanssa tekemisissä viime talven aikana ja huomaa kai sokeakin, että sen alan työ- ja palkkausasiat ovat mitä kurjemmat tällä koko Prince Rupert-radan varrella. Ei ole ollenkaan liian aikaista heittää taisteluhaaste työnantajaa vastaan täälläkin, kuten järjestyneet työläiset muuallakin toimivat. Sillä ennen kun me voimme alottaa tehoisaa taistelua, täytyy meidän yhdistää voimamme yhteen järjestöön, jonka kautta työläiset voivat valvoa asioitaan yhteisrintaman voimalla, sillä yksilön ääni ei kuulu työnantajain paksujen korvakalvojen läpi. Tässä ajatuksessa kun keskustellaan asiaa, niin ehkä on meille farmaritsikin aikoville "taisin"-tekijöille metsätyöläisten järjestö sopiva tällä paikkakunnalla, kun se näkyy ulos joka raostaan se "riiston pohjalla oleva tuotanto". Kyllä olemme saman kohtalon alaisia. Vaikka se "homesteetikin" tulisi nimeeni yhdistettyä, niin veistä vaan "taisia" nälkäpalkalla, jos et tahdo kuolla nälkään. Tässä mielessä velvoittikin kommunistipuolueen osasto tekemään alkuvalmisteluja ensi katkaisukautta varten ja valitsi keskuudestaan henkilön ottamaan selkoa B. C:n piirisihteeriltä delikeittivälineiden hankintaa varten ja onkin kirjevaihto alkanut toveri G. Yamontin kanssa, joka sanoo olevansa valmis antamaan apuaan, jos on niiden käyttäjiä paikkakunnalla.

Järjestäytyminen on toinen kysymys tänä aikana mitä se oli v. 1919, kun O. B. U. tuli B. C:n järjestämään metsätyöläisiä. Nyt on tullut jo näytettyä joukoille kenen asioilla liikkuu järjestöt, kuten A. F. L. ja I. W. W., jotka koettavat maailman imperialistien apuna tehdä provokaattorityötä estääkseen työläiset ajattelemasta ja toimimasta omintakeisesti luokkansa etujen mukaisesti niissä järjestöissä. Näiden työläiset täytyy oppia voittamaan itsensä irti niistä johtajabyrokraateista, jotka heitä jatkuvasti kavaltaa kaikissa luokkaluonnetta olevissa kysymyksissä. Kumouksellisella osalla työväkeä on siis historiallinen työ edessään tehdä valistustyötä niiden työläisten keskuudessa, jotka vielä uskovat näiden porvarien kätyrien sireenilauluihin. Vallankumouksellisen työväenluokan osan tehtävänä on valmistaa muissa maissa kapitalismille sama kohtalo, jonka Venäjän kommunistit valmistivat porvareilleen yli yksitoista vuotta sitten.

Ilmat ovat olleet, kuten näin pohjoisseudulla on tilaisuuskin, yölä pakkanen ja päivällä vähän lämpimämmät. Jospa tulisikin täysi kesä köyhillekin. — S. A.

NAISTEN OSASTO

Burritt via Mattawa, Ont.

Vappujuhlia olimme päättäneet viettää, mutta ylätuvan ukko laittoi siksi päiväksi oikein rymysateen, joka liotti tiet aivan mahdottomiksi, pitempimatkaiset ei siis päässeet juhlille ja jäi koko vappuohjelma suorittamatta. Juhlamerkkejä myytiin ja polkattiin aamuun asti.

Nyt naisjaosto päätti suorittaa vapuksi aijotun ohjelman 25 p. toukok. Sisäänpääsy on silloin kaikille vapaa. Mitään taide-esityksiä emme kykene antamaan, sillä tällä kertaa naisjaostossa ei ole kuin 4 farmaritummua sekä joitakin tyttösiä. Farmaritummuilla ei ole liiaksi aikaa uhrata esityksien valmistamiseen, sillä kahvihommakin on vielä samojen tummujen niskassa sekä naisjaostolle kuuluvat suurimmat hommat muutkin. Vain harvassa poikkeustapauksessa jokin miestoveri avustaa ohjelman suorituksessa. Tanssi-iltamien soiton on nuorisomme suorittanut "nälkäpalkalla", nimittäin 75 senttiä 7 tunninkin soitosta, joten siitä heille kiitos.

Emme halua ohjelmaa suorittaa siksi, että olemme siihen kykeneviä, vaan olemme siinä vakaumuksessa, että tanssimalla ei koskaan vallankumous tapahdu. Joten toivoisimme, että ohjelman suorittajia olisi vähän enempi, niin tuntuisi ohjelmakin sitte paremmalle.

Vapauden puolustustaistelu

AVUSTUSTA RADWAYSTA, ALTA.

Toveritar Gertude Tuomi on lähettänyt lehtemme konttoriin $14.25, ilmottaen rahan tulevan Vapauden ja tov. Vaaran puolutusrahastoon. Lähemmin ei kirjeessä mainita tuleeko summa yksityiselt, vai onko se mahdollisesti joltakin järjestöltä.

Lausumme parhaimman kiitoksemme lahjasta!

Kesäk. 11 päivä pidettävään edustajakokoukseen emme voi lähettää edustajaa tällä kertaa. Evästyksiä emme siis laatineet, vaan jätimme ne suurempain naisjaostojen huoleksi.

Juhannuksena aijotaan näyttää pieni kappale sekä muuta ohjelmaa hommata. Samoin päätettiin tilata kappale 1 p. heinäkuuta näytelläväksi, joten touhussa ollaan eikä kaikki nuku.

Kokouksen osanottajat oli vähän kiertävää nyrkkilehteä kohtaan pahalla tuulella. Olemme puolen vuoden sisällä toimittaneet 6 nyrkkilehteä ja lähettäneet kiertämään ja vain yhden olemme saaneet vastaanottaa muilta naisjaostoilta. Onko nyrkkilehdet lakanneet ilmestymästä? Minun mielipiteeni mukaan se olisi aivan tarpeellinen ilmestymään, sillä se olisi opetteleville kirjotteli-joille helpompaa, ja harvaan asutuilla seuduilla kun ei saada keskustelukokouksia kokoon, niin voidaan vaihtaa eri kysymyksistä "nyrkin" avulla mielipiteitä.

Autohurjastelun uhriksi joutui viikko sitte eräs nuorukainen Mattawassa. Autonajuri on vangittuna.

L.

JÄRJESTÖN ASIAT

Pöytäkirjan ote

Canadan Suomalaisen Järjestön osasto no 55, Vancouver, B. C., toukokuun 8 päivältä 1929.

Pykälä 9:ssä.

Ehdotettiin keskusteltavaksi mihin toimenpiteisiin osasto ryhtyy sellaisten jäsenten suhteen jotka työskentelevät lakon alaisessa työpaikassa silloin kun toiset sen alan työläiset taistelee palkan ylennysten ja päivänlyhennys vaatimusten puolesta, joka taistelu on heille yhteinen olkoon union jäsen tai ei. Päätökseksi tuli, että sellaiset henkilöt julistetaan jäsenoikeutensa menettäneiksi tässä osastossa.

Koska on todistettu, että J. Moisio ja Arvid Wäisänen ovat työskennelleet laivan veistäjien lakonalaisella työmaalla, katsoo tämä kokous heidät erotetuksi Suomalaisen Järjestön jäsenyydestä.

Osaston puolesta: — G. A. Nygren.

Yllöleva päätös velvoitettiin pöytäkirjurin lähettämään asianomaisille henkilöille sekä Vapaudessa julaistavaksi.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Täten kutsumme kaikkia C. T. U. L:n alaisia seuroja jäseniensä kautta osallistumaan

yleisiin urheilukilpailuihin

jotka asianomaisella luvalla toimeenpannaan Sudburyssa Unionpuiston kentällä kesäkuun 8 ja 9 p:nä alkaen 8 p:nä kello 4 ip. Toivoen mahdollisen runsasta osanottoa valmiina vastapalvelukseen vointimme mukaan.

Työläisurheilutervehdyksin:

V.- ja u.-seura Kisa
Sudbury.

J. Seppälä, puheenjohtaja. K. Suutarinen, sihteeri.

Kilpailuohjelma: miehille vapaa valintainen 6-ottelu, siihen kuuluen 2 juoksua (100, 400 ja 110 m. aitajuoksu); 2 heittoa (kuula, kiekko ja keihäs); 2 hyppyä (pituus-, korkeus- ja kolmiloikka). Itsekustakin kolmesta lajista saa kaksi valita. Naisille 3-ottelu (100 m. juoksu, pituushyppy ja kuulantyöntö). Alle 15 v. pojille 3-ottelu (60 m. juoksu, kuula ja korkeushyppy). Tytöille alle 14 v. 60 m. juoksu.

Miehille yleinen 3,000 m. juoksu.

Määräyksiä: 8 p:nä on pikkupoikien ja tyttöjen kilpailut sekä miesten 100 m. ja kiekonheitto. 9 p:nä alkavat kilpailut kello 11 ap. Palkintoja kilpailuissa jaetaan 6-ottelussa, naisten 3-ottelussa ja 3,000 m. juoksussa 3 kpl. sekä poikain ja tyttöjen kilpailuissa 2 kpl. Palkinnot ovat kirjallisuutta. Osanottoilmoitukset sekä laji, missä kilpailee, on tehtävä kesäkuun 4 päivään mennessä osoitteella: K. Suutarinen, Box 697, Sudbury, Ont.

Vapaa asunto varataan.

LASTEN KIRJA

"Sallikaa lasten tulla minun tyköni!" Kun aikuinen ihminen kirjottaa jotakin lapsille, onnistuu hän siinä paremmin kuin jos hän kirjottaisi toisille aikuisille.

Mikähän sen selittää?

Olisikohan seiitys siinä, että silloin kirjottaja koettaa olla vakava ja vilpitön, suorempi ja luonnollisempi kuin muulloin? Kuinka tahansa, jos aikuinenkin haluaa oikein hauskaa ja opettavaa lukemista, niin lapsille aijotuista kirjoista sitä saa. Muistammehan Andersenin sadut? Emmekö olleet niinkuin lumottuja niitä lukiessamme pieninä? Ottaapa kirjan käteensä uudelleen, tutustuakseen, ovatko sadut loihtunsa menettäneet? Mitä vielä! Niissä on sama tenho.

Niinpä "Lasten kirjallakin", josta on juuri ilmestynyt toinen, laajennettu painos. Jokaisella kirjan 42:lla luvulla on onettava, kehittävä ja jalostava tarkotuksensa. Me muistamme Topeliuksen "Luonnon kirjan". Tämäkin on luonnonkirja — enempi kuin Topeliuksen olikaan, sillä erotuksella vain, että "jumala" ja taikausko eivät tässä kirjassa näyttele mitään osaa. Tieteellinen, uusimpien tieteen saavutusten mukainen.

Ja kuvat sitte? Mainiot! Nykyaikaisissa kirjoissa kuvat ovat puoli sisällöstä, ja siinäpä se onkin juttu, saada kuvia, jotka vastaisivat tarkotusta. Kuitenkin tämän kirjan kustantajat ovat olleet onnellisia siinä suhteessa, että kirjan toimittajana on ollut mies, joka käyttää maaleja ja muita kuvien tekemiseen tarvittavia aineita ja välineitä yhtä taitavasti kuin hän viljelee sanaa — toveri Suvanto, Punikin toimittaja, "Tossu", "Lapatossu", "Kalle Aleksanteri" y.m., näet, siis ei mikään amatööri.

Tämä suomenkieli tahtoo unehtua täällä "vieraalla" maalla. Täytyy ylistellä kirjaa sen hyvän kieliasunkin vuoksi. On mahdollista säilyttää kieli puhtaana ainoastaan sitä viljelemällä ahkerasti, ja tietenkin toveri Suvanto sitä sanomalehtimiehenä viljelee koko lailla tanakasti. Jos nyt tahtoo lapsilleen jättää perinnön tästä ihmeellisestä suomenkielestä, niin on tämä kirja, "Lasten kirja", siinäkin vanhemmille avuksi. Mitä vasten suomeakin muka pitäisi osata? Ei suinkaan missään valkois-isänmaallisessa tarkotuksessa, vaan niinkuin joku kielimies sanoi, että olisi "sieluun" hakattu kaksikin akkunaa, joista kummastakin näkee päivänvalon. Onhan tunnettua, että lapset voivat oppia kolmea, jopa useampaakin kieltä rinnakkain vaivatta; monet Suomen ruotsalaiset, jotka olivat liika koppavia puhuakseen suomea vanhassa maassa, opettelevat sitä täällä, ja lapsilleen opettavat sekä suomen että ruotsin ja lapset oppivat koulussa ja kadulla englänninkielen. Tunnemme sellaisia. Suomenkielellä löytyy joukko hyvää kirjallisuutta, jota ei voi lukea millään muulla kielellä. Jo senkin vuoksi kannattaa osata suomea — kaikki tutkijat esim. opettelevat saksaa, pysyäkseen tietämisen tasoilla.

Tilatkaa "Lasten Kirjaa". Hinta on vain $1.00. Siis niin alhainen, että hädintuskin korvaa painatuskulut. Kirjaa saatte Vapauden pää- ja sivukonttoreista ja kaikilta asiamiehiltä.

VAPAUS, Box. 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

SAI TODISTAA.

Purolan Pekka oli hiljattain tullut haastettua todistajaksi jossain jutussa käräjillä. Pekkaa pidettiin yleensä hiukkasen hassahtavana, ja vastapuolen asianajaja uskoi, että helposti voisi saada Pekan jäävättyä ja riistettyä häneltä todistusoikeuden.

"Kuulehan Pekka", kysyi hän ivaillen, "kuka sinut on oikeastaan luonut?"

"Luullakseni Mooses", vastasi Pekka miettivänä.

Asianajaja kääntyi tuomarin puoleen:

"Todistaja olettaa, että Mooses on luonut hänet. Se oli ymmärtäväisempi vastaus kuin olin odottanut, sillä se osoittaa, että hänellä on hämärä aavistus raamatusta. Mutta jätän kunnioitettavan oikeuden harkittavaksi, voidaanko henkilöä, jolla sielulliset kyvyt ovat noin heikot, käyttää todistajana tärkeässä asiassa."

"Herra tuomari", virkkoi Pekka "onko luvallista kysyä asianajajalta erästä asiaa?"

"Kyllä, olkaa hyvä."

Pekka kääntyi asianajajaan:

"Kuka sinut on luonut?"

"Luullakseni Aaron", vastaa asianajaja ylimielisesti.

Yleistä hilpeyttä käräjäsalissa.

"Surullista", vastaa Pekka verkkaisesti. "Olen lukenut kyllä, että Aaron kerran teki vasikan. Mutta en olisi uskonut tapaavani tuota elukkaa täällä käräjätalossa!"

Tuomari ratkaisi asian. Ja Pekka sai äänestää.

Miten vapunvietto syntyi

Kirj. Rosa Luxemburg (1894)

Vapauttava ajatus viettää proletaarista juhlapäivää 8 tunnin työpäivän vaatimuksen pohjalla syntyi ensi kerran Australiassa. Sikäläiset työläiset päättivät jo vuonna 1856 järjestää yhden päivän täydelliseksi työstä lepopäiväksi huvitteluihin ja kokoustilaisuuksiin yhtyneenä mielenosoitukseksi kahdeksan tunnin työpäivän puolesta. Täksi juhlapäiväksi määrättiin huhtikuun 21 päivä. Australian työläiset aikoivat järjestää vain tämän kerran mielenosoituksen, nim. v. 1856. Mutta jo tällä ensimäisellä juhlanvietolla oli suuri vaikutus Australian työläisjoukkoihin, se vaikutti niin elähyttävästi ja innoittavasti, että päätettiin viettää sitä joka vuosi.

Todella, miten voisi työväenluokka saada suurempaa rohkeutta ja luottamusta omiin voimiinsa kuin viettämällä joukolla työstä poissaolon päivää omasta tahdostaan? Mistä voisi tehtaan ja työpajan orja saada enemmän rohkeutta kuin omien joukkojensa katselmuksesta? Niinpä hyväksyttiinkin proletaarisen juhlanvieton ajatus hyvin nopeasti, ja se alkoi Australiasta käsin levitä muihin maihin, kunnes valloitti koko maailman.

Ensimmäisinä seurasivat amerikalaiset Australian työläisten esimerkkiä. He määräsivät 1886 toukokuun 1 päivän yleisen työstälevon päiväksi. Tänä päivänä lähti 200,000 heistä pois työstä ja vaati 8-tuntista työpäivää. Myöhemmin estivät hallituksen vainotoimenpiteet*) useina vuosina työläisiä järjestämästä mielenosoituksia. Vuonna 1888 uudistivat he kuitenkin päätöksensä ja määräsivät seuraavaksi juhlapäiväksi toukokuun 1 päivän vuonna 1890.

Sillävälin oli työväenliike Euroopassa valtavasti kasvanut ja elävöitynyt. Mahtavan ilmaisun sai tämä liike kansainvälisessä työväenkongressissa 1889. Tässä kongressissa, jossa oli koolla 400 valtuutettua, päätettiin ryhtyä vaatimaan ensi sijassa 8-tuntista työpäivää. Jolloin Ranskan Ammattijärjestön edustaja, työläinen Lavigne Bordeaux'ista, teki esityksen, että tämä vaatimus tuotaisi julki kaikissa maissa yleisen työväen juhlapäivän muodossa. Kun Amerikan työläisten edustaja kiinnitti huomiota tovereittensa samaan päätökseen koskien toukokuun 1 päivää 1890, niin määräsi kongressi yleisen proletaariaatin juhlapäivän samaksi päiväksi.

Työläiset ajattelivat tässäkin tapauksessa, kuten Australiassa 30 vuotta aikaisemmin, ainoastaan senkertaista mielenosoitusta. Kongressi päätti, että kaikkien maiden työläiset osoittavat yhdessä mieltään 8-tunnin työpäivän vaatimuksen puolesta vappuna 1890. Juhlanvieton uudistamisesta seuraavina vuosina ei ollut puhetta. Kukaan ei voinut luonnollisesti aavistaa, miten loistavasti tämän ajatuksen toteuttaminen onnistui ja miten nopeasti se juurtuisi työväenluokkaan. Riitti kuitenkin viettää vappua yhden kerran vuonna 1890, kun heti käsitettiin ja tunnettiin, että vapunvieton piti tapahtua joka vuosi.

Vappu julistaa 8-tuntisen työpäivän tunnusta. Mutta se ei pysähdy vain tämän päämäärän vaatimiseen. Niin kauan kuin työläisten taistelu porvaristoa ja hallitusta vastaan jatkuu, niin kauan kuin kaikki vaatimukset eivät vielä ole täytetyt, niin kauan tulee vappu olemaan näitten vaatimusten jokavuotinen ilmaisu. Mutta kun paremmat ajat häämöittävät ja työväenluokka on vaativa vapautustaan koko maailmassa, niin silloin viettää ihmiskunta todennäköisesti vappua juhlallisesti käytyjen taistelujen ja kestettyjen kärsimysten muistoksi.

*) Chicagossa oli liike voimakkain. Lakko 8-tunnin työpäivän puolesta jatkui vapun jälkeenkin. Eräässä mielenosoituksessa toukok. 4 p:nä heitettiin poliisin aseellisen hyökkäyksen aikana pommi; teko oli varmasti jonkun provokaattorin. Liikkeen johtajia anarkisteja Spiess, Parsons, Nebe y.m syytettiin pomminheiton toimeenpanosta, tuomittiin todistuksitta kuolemaan ja hirtettiin marrask. 11 p. 1887.

Ammatillinen liike

Yhdysvaltain unioiden valistusliiton yhtenäisyyskonventio

Kirj. WM. Z. FOSTER

Ammatillisen liikkeen unity-konventsioni tullaan pitämään kesäk. 1 ja 2 päivä Clevelandissa, Ohio, ja tämän tilaisuuden merkitys on tavattoman tärkeä tämän maan työväenliikkeelle. Se tarkottaa uuden ajanjakson alkamista Amerikan työväenliikkeen keskuudessa.

Konventsionin käsiteltäväksi tulee monia suuria tehtäviä. Se tulee olemaan vallankumouksellisen ja edistysmielisen työväestön yhtymäkohtana, taistelussa uhkaavaa sodanvaaraa vastaan Yhdysvaltain ja Englannin välillä, taistelussa Neuvostoliiton puolesta sekä taistelussa yhä kiihtyvää hiestytysjärjestelmää vastaan teollisuudessa. Erikoisena tarkoituksena tulee olemaan menettelytapojen määritteleminen, joiden kautta voidaan työväki yhdistää taisteluun A.F.L:n ja Sosialistipuolueen mädännäisyyttä vastaan, jotka molemmat ovat imperialismin aseita. Konventsioni tulee antamaan voimakkaan sysäksen järjestymättömien järjestämiselle.

Mutta kaikkein suurimpana historiallisena kysymyksenä tulee kuitenkin olemaan se, että konventsionissa tullaan perustamaan uusi ammatillisen liikkeen keskus Yhdysvaltoihin.

Perusteollisuudet järjestymättömiä

Neljäkymmentäkahdeksan vuotta on American Federation of Labor väittänyt olevansa työväenluokan vilpitön keskusjärjestö kapitalisteja vastaan. Mutta se on kokonaisuudessaan epäonnistunut käytännössä toteuttaa tuota väitettään. Tänäpäivänä, monien vuosien "organiseeraustyön" jälkeen, tuskin muuta kuin 15 prosenttia järjestämistyölle kelvollisista aineksista kuuluu sen rivelhin. Ja nekin jotka ovat järjestyneet, kuuluvat pääasiallisesti kilpailevien ammattialojen keskuuteen. Mutta suuret, trustiutuneet perusteollisuudet ovat melkein kokonaisuudessaan järjestymättömiä.

Tämän ohella on kaikkein suurimpana A.F.L:n virheenä se, että se ei ole ollut, eikä ole nytkään työväenluokan luokkajärjestö. Sen johtajiston historiallinen luettelo osoittaa pitkän sarjan petturuuksia ja kavalluksia, joihin verrattavia tuskin minkään muun maan työväenliikkeen historia tietää kertoa.

Kapitalistien tuki

Kuitenkaan ei A.F.L. ole koskaan ollut sen pahemmin vararikossa kuin nykyään. Koskaan sen johtajisto ei ole ollut alistuvaisempi palvelemaan kapitalisteja ja äärimmäisen vihamielinen kaikkia taisteluohjelmia vastaan. Koskaan sen petturuuden ja kavalluksen ohjelmat eivät ole olleet sen tyhjempiä kuin nyt. Koskaan ei A.F.L:n järjestämistunnukset ole olleet sen tyhjempiä kuin nykyään. Enemmän kuin koskaan se on tullut häpeälliseksi Amerikan imperialismin välikappaleeksi. A.F.L. toimii kapitalismin aseena suuremman työkiihkon lisäämiseksi ja isotaohjelmain toteuttamiseksi työläisten keskuudessa. Se on kapitalistisen järjestelmän tukipylväs.

Enemmän kuin sukupolven ajan, jos emme mene sen pitemmälle ajassa taaksepäin, milloin tahansa A.F.L:n unioit ovat joutuneet antamaan solidaarista apuaan työväelle ja käymään katkeria taisteluita kapitalisteja vastaan, on se aina tapahtunut vastoin tämän järjestön johtajien tahtoa ja vastoin sen ohjelmia; sen vanhoillisten johtajien hampaissa on aina ollut sabotaasi ja siten he ovat näytelleet työnantajien agenttien osaa.

Siitä lähtien kun Ammattiunioiden Valistusliitto (TUEL) alkoi toimintansa, kahdeksan ja puoli vuotta sitten, on se kaiken aikaa esiintynyt noiden työväen taisteluiden johtajana ja järjestäjänä. Siitä syystä se on tullut vihatuksi kaikkien työväenliikkeen kavalien johtajien taholta.

Joukkojen järjestäminen

Vanhojen unioiden keskuudessa käydyissä taisteluissa on TUEL:n työ ollut kohdistettuna pääasiallisesti niihin unioihin, joissa on suuret joukot ei-ammattitaitoisia ja puolittain ammattitaitoisia joukkoja. Mutta nyt on tilanne kehittynyt sellaiseksi, että TUEL kiinnittää suurimman huomionsa kokonaan vanhojen unioiden ulkopuolella oleviin joukkoihin.

Suuret järjestymättömien työläisten armeijat, erikoisesti ei-ammattitaitoisten keskuudessa, johtavissa valmiste- ja perusteollisuuksissa, ovat alkaneet liikehtimään ja taistelemaan vastaan yhä lisääntyvää hikipajasysteemiä, työttömyyttä, palkkojen alentamista ja yleensä kaikkia työolojen huonontamisia vastaan. TUEL:n tarkoituksena on järjestää nämä äärimmäisen riiston alaiset joukot ja johtaa heidät taisteluun.

A.F.L. ei taistele työläisten etujen puolesta. Sen tunnettuna ohjelmana on aina pettää ei-ammattitaitoisin työläisiä, luovuttaen heidät kapitalistien riistolle alttiiksi, saaden lihavia voittoja johtajille, sekä vain muruisia ammattitaitoisille työläisille. Tämän seikan toteavat monet katkerat kokemukset. Myöskin olisi sulaa hulluutusta yrittää vetää noita järjestymättömiä ja juuri heräämään alkavia joukkoja A.F.L:n jäsenyyteen, vaikkapa nuo elottomat uniot saataisiinkin tilapäisesti herätettyä eloon "järjestämään" näitä työläisiä.

Uusia unioita tulee rakentaa

Erikoisesti tulee uusia unioita rakentaa työläisille; unioita, jotka rakentuvat teollisuusperustalle, joita johtaa militanttiset taistelijat, ja joita elähyttää luokkataisteluhenki. Tämä on se ura jota on seurattu. Kaikenlaiset muut teot olisivat kuolemaa tuottavia virheitä. Jo tähän mennessä on voitu taistelevia teollisuusunioita perustaa kaivos-, tekstiili- ja neulateollisuuteen, samalla kun parhaillaan käydään taisteluа automobiili-, kenkä-, merilliikenne- ja muiden teollisuuksien järjestämiseksi.

Samalla tavalla kuin olisi väärin vetää näitä erillään olevia työläisiä mädännäisiin A.F.L:n unioihin, niin samoin olisi väärin yhdistää niitä joukkoina uusien unioidensa kautta A.F.L:n jsenyyteen. Se ei halua vallankumouksellisia unioita jäsenyyteensä, ja jos se niitä jossain tapauksessa hyväksyisikin, niin se tapahtuisi vain siinä tarkoituksessa, että sellaiset uniot tulisi hävitettäväksi. Jos ehdotettaisiin uusien teollisuusunioiden liittämistä A.F.L:n jäsenyyteen, niin se tarkoittaisi samaa kuin alistaa ne Greenin ja hänen liittolaistensa kavalluksen ja tuhoamisen alaiseksi.

Kansallinen keskus tarpeellinen

Samalla tavalla kun on tarpeellista uusien unioiden muodostaminen järjestymättömien järjestämiseksi, niin samoin tarvitaan kansallinen keskus johon uudet uniot voidaan yhdistää että ne voivat muodostaa yhteisen taistelurintaman työantajia ja työväen harhaanjohtajia vastaan.

Sellaisen keskuksen muodostaminen tulee olemaan Clevelandin konventsionin perustehtävä. Tämä keskus tulee olemaan uudelleen järjestetty ja laajennettu TUEL., joka on Punaisen Taloudellisen Internationalen amerikalainen osasto.

Tähän asti on TUEL. johtanut koko maata käsittävää toimintaansa varsinaisella nimellään, kun sensijaan eräillä teollisuusaloilla on taistelujen aikana käytetty muita nimiä, kuten Save the Union Committee, Progressive Committee, Amalgamation Committee jne. Juuri TUEL:n osastojen kautta johdettiin niitä taisteluita, joiden tuloksena muodostettiin kaivostekstiili-, ja neulatyöläisten uudet unioit. Mutta nyt edelleen kehittyessään se tulee esiintymään omalla nimellään (jota tultanee jossain määrin epäilemättä muuttamaan konventsionissa) laajennettuna ja uudelleenjärjestettynä TUEL., johon uudet uniot tulevat liittymään, alkaa suoranaisesti johtamaan eri teollisuuksissa käytäviä taisteluja. Tuleva konventsioni tulee merkitsemään uutta kehitysvaihetta tämän järjestön historiassa.

Taistelu vanhoissa unioissa

Tarkcittaako uusien unioiden perustaminen ja niiden yhdistäminen koko maata käsittävään keskukseen sitä että TUEL. lopettaisi työnsä vanhoissa unioissa, ja että uuri keskus tulisi julistautumaan koko työväenliikkeen edustajaksi ja sivuuttaen toiminnassa olevat suuret ammattiunioit? Kchoittaako se vasemmistolaisia poistumaan A.F.L:n unioista? Ei missään tapauksessa. Päinvastoin, saadessaan lisää voimia keskityksen kautta, tulee TUEL. kaksinkertaistuttamaan työnsä vanhojen unioiden keskuudessa. Se tulee taistelemaan niiden muuttamiseksi kumouksellisiksi, hävittämään niiden taantumuksellisen johdon, ja vetämään ne mahdollisimman läheiseen kosketukseen ja lopulliseen liittymiseen kumouksellisiin unioihin.

Uudelleen järjestettynä tulee TUEL olemaan kansallisena keskuksena ei ainoastaan uusille unioille, vaan myöskin kaikille vasemmistolaisille aineksille vanhoissa unioissa. Se tulee olemaan kaikkien vallankumouksellisten unionistien yhtymäkohta, välittämättä siitä, kuuluvatko ne A.F.L:n jäsenyyteen tai ei.

Työläistoverit, järjestymättömät ja järjestyneet, lähettäkää edustajanne TUEL:n kansalliseen konventsioniin. Rakentakaa volmakas järjestö, joka tulee lyömään työnantajat ja niiden agentit, A.F.L:n johtajat. Olkaa edustettuna Clevelandin konventsionissa.

PUNIKIN TOUKOKUUN 15 PÄIVÄN NUMERO

ilyrähti ulos painosta onnellisille tilaajille. Aina uusia, hauskoja kirjotuksia, aina uusia, meheviä kuvia. Sellainen on Punikki. Tämä numero kirjotuksineen ja kuvineen sisältää muun muassa: Matkamiehiä vanhasta isänmaasta; Muistorikas paikka; Tossun pakinoita; Salaperäinen patsas; Turvassako maailmanrauha; Suomen ohranan urkkijajärjestö Amerikassa; Buttesta, Pestisäkki; Tiedonhyveestä; "Huhmio herättänyt satyyristi.... ilimanen kaikille; Tossun matkasta itään; hauskoja juttuja ja kuvia joita on mahdoton selostaa. Parasta on tilata Punikki itselleen ihan omaksi omituiseksi äänenkannattajakseen. Tilauksia otetaan vastaan kaikkialla ja tämän lehden konttorissa. Hinta Canadaan 1.75.

Neuvostoliitosta

Sanoma- ja aikakauslehtitilastoa

Lokakuun vallankumouksen jälkeen on sanomalehdistö Neuvostoliitossa valloittanut yhä suurempaa jalansijaa. Vaikkakin sanomalehtien lukumäärä (v. 1923 — 559) on huomattavasti pienentynyt sodanedelliseen verraten (v. 1913 — 859), on kuitenkin sanomalehtien lukijajoukko kohonnut moninkertaisesti. Sitä osottavat lehtien painosmäärät. V. 1913 oli lehtien yhteinen painosmäärä 2,726,500 kpl., mutta v. 1923 jo 9,250,000.

Missä määrin väestö viljelee sisällöltään erilaisia lehtiä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Lehtityypit.	Lehtien luku	Painos.
Johtavat:		
poliittiset	6	1,487,000
taloudelliset	8	112,000
ammatilliset	1	70,000
osuustoiminnalliset	1	24,000
sotilaslehdet	1	40,000
Joukkolehdet:		
työläislehdet	59	1,426,750
talonpoikaislehdet	105	1,543,500
puna-armeijalaisten	13	164,000
nuorisolehdet	47	407,250
ammatilliset	9	748,000
Osuustoiminnalliset	8	89,750
Sekalehdet (Työläis-talonp.)	77	551,000
Kansalliset	208	1,004,750
Italehdet	6	320,000
Ammattilehdet	11	270,000

Koskaan ei vielä aikakauslehtien luku ole ollut niin suuri kuin vallankumouksen vuosina. Nykyään ilmestyy Sosialistisen neuvostotasavaltojen liitossa 1,291 aikakauslehteä, joista Venäjän sosialistisessa neuvostotasavallassa 1,080. Sisältöönsä nähden ne jakaantuvat seuraavasti:

Yleissivistäviä	5
Kaunokirjallisia	59
Yht.-taloudellisia	562
Tieteellisiä	216
Uskonnonvastaisia	17
Kielitieteellisiä	2
Taidelehtiä	40
Historiallis-maantieteellisiä	25
Kirjallisuutta arvostelevia	24
Yleissisältöisiä	51
Muita	41

Paljonko aikakauslehtiä leviää eri tasavalloissa ilmenee seuraavasta:

	Lehtien luku.	Painos.
Venäjä	1082	7,662,540
Ukraina	110	529,300
Valkovenäjä	14	3,020
Taka-Kaukasia	63	131,250
Usbekistan	22	48,250

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki,, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

SAKSAN RAUTATIETUNNELIT

Leipzig—Dresdenin rataylitiö rakennutti v. 1827—38 ensimäisen tunnelin Saksaan. Sitä teki 800 työläistä. Sen avaaminen liikenteelle toimitettiin suurin juhlallisuuksin. Niin erinomainen se oli sen ajan ihmisten mielestä.

1841 valmistui Preussissa 3 tunnelia. 1884 saatiin Baierissa Burgerten vuorten läpi vievä tunneli, jonka molempiin päihin laitettiin suuret "Baierin leijoonat" ja vielä sfinxit. Badenissa käytettiin Felsriegelin puhkaisemiseen 1845 yli 200 räjähdyslankausta.

Tehtiin yhä lisää. Joukossa on sangen ihmeteltäviä. Nykyään on Saksassa jo 241 yksiraiteista ja 378 kaksiraiteista tunnelia. Niiden yhteinen pituus on 224,205 metriä. On siinä jo pituutta!

Valtakunnan rautatiestä on maan sisässä keskimäärin 0.4 prosenttia, mutta Karlsruhen ja Trierin ratapiirissä 2.2 pros.

Työläisillä on ollut ankara, tukala ja vaarallinen työ vuoria puhkaistessa. Se on vienyt paljon uhreja. Puutetta on annettu palkkioksi. Mutta riistäjiä ovat tunnelit kuten muutkin kulkuväylät rikastuttaneet. Kansatkin saaneet niistä hyötyä.

Skotlannin keskiosassa saatiin äsken auki tunnelaukko Ben Nevis vuorten läpi. Tämä tunneli on 24 kilometriä pitkä. Sen sisäpuoli vuorataan betonilla.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Kerman asemasta

Sekoittakaa miedottomatonta Borden's St. Charles maitoa halutessanne se kerman — kanssa — keitetty maku, maidon hinnalla. Kermasopat, kalasopat sekä kastikkeet tulevat maukkaiksi ja mielyttäviksi käyttämällä tätä maitoa.

Kaksi kokoa:
Iso 16 *unssin, pieni* 6 *unssin*

Keitto-ohjekirja vapaasti

Tusinoittain kokeiltuja ohjeita kermasille sopille, kastikkeille, leiville, kalalle, salaateille, leivoksille ja houkutteleville jälkiruuille ja kändeille. Tämä on teidän pyydettäessä. Lähettäkää kuponki tänään.

THE BORDEN CO. LIMITED, Dept. A.,
140 St. Paul Street West, Montreal

Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle vapaasti Keitto-ohjekirja.

NAME .....

ADDRESS .....

55 .....

Borden's ST. CHARLES UNSWEETENED EVAPORATED MILK

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co. 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont. Puhelin Ad. 3198. (MK)

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA Sikaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkina oikeuksissa y.m. M

Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

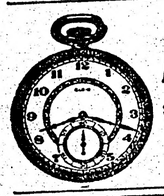

KELLOSEPPA

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Vuokrataan

kalustettu huone
373 Bessie Street,
Sudbury, Ont.

Muutamat nuoret-miehet

saavat siistin asunnon ja myöskin ruuan, jos niin haluavat

696 BROADVIEW AVE.,
TORONTO, ONT.

Huom.! Järjestön haalin likellä.

HENRY RÖNTY

Sudbury

KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS

on tänään Liberty-haalilla kello 7 ip. Kaikkien solujen edustajain oltava läsnä. Myöskin solujen järjestäjien ja Workerin asiamiesten saavuttava, sillä puolueemme pääänenkannattajan, "The Workerin", taloudenhoitaja tov. Annie Buller tulee esittämään mielenkiintoisen raportin.

NÄYTELMÄHARJOTUKSIA TÄNÄ ILTANA

"Eläköön, poika tuli"-näytelmän harjotus alkaa kello kuudelta.

"33,333"-näytelmän harjotus alkaa kello kahdeksalta. Tulkaa ja täsmälleen määrätyllä ajalla.

J. V. KANNASTO, E. VILEN,

E. Mäki ja K. G. Asiala, alueen kesäjuhlakomitea, kokoontuu tänä iltana Liberty-haalille kello 8. Please!

KISAN HARJOTUKSET KENTTÄURHEILUSSA

ovat alkavana kesänä keskiviikkona ja perjantaina kello 7 ip. sekä sunnuntai-aamuna kello 10. Naisten ja miesten yhteisvoimisteluharjotukset ovat joka torstai kello 8—8.30 ip. Jokainen kisalainen nyt riviin, sillä nyt on harjoiteltava voimisteluohjelma osastojen kesäjuhliin heinäkuun ensimäiseen päivään mennessä.

ENSI PERJANTAIN

kilpailuihin valitsi Kisan johtokunnan kokous palkintotuomareiksi Ruohosen ylituomariksi, joka on myös liiton puolesta ylituomarina mestaruuskilpailuissa. Sihteeriksi Br. Tenhusen, lähettäjäksi Lehtelän, jäseniksi lautakuntaan Pehkosen, Pohjansalon, K. Jalosen ja O. Häkkisen. Ratamestariksi Seppälän. Kaikki edellämainitut hyvissä ajoin paikalle, sillä kilpailut alkavat kello 2 ip.

YHTEINEN KOKOUS

Osuustoiminnan valistuskomitean ja huvitoimikunnan kokous on tänä iltana kello 8. Saapukaa kaikki!

KAIKKI KISAN NAISET

(nekin, jotka eivät käy voimisteluharjoituksissa) kutsutaan tiistaiillaksi kello 7 urheilukentälle viestinjuoksuharjoituksiin. Painakaa, naiset, tämän mieleenne.

ÄKÄINEN ÄRJÄISY URHEILUA HARRASTAVALLE YLEISÖLLE

Ensi perjantaina, joka on useimmille julistettu pyhäksi alkaa klo 2 Kisan urheilukentällä ensimäinen voimain mittely tänä kesänä.

Tärkeimmäksi kilpailuksi tulee tietysti 8 km. juoksu, jossa on kysymyksessä sekä joukkue- että yksityismestaruus. Tähän saakka on murtomaalla joukkuemestaruutta hallinnut Beaver Laken Jehu, mutta matka onkin ollut vain 3 km. Saa nähdä pitääkö Jehu edelleenkin kutinsa vai loppuuko höyry kesken 8 kilometrillä?

Yksityisestä mestaruudesta tullee tiukka yhteenotto. Varsinkin kisalaisten Janssonin ja Sinisalon välillä. Viimeksimainittu voitti nimittäin Janssonin ukko- ja poikamiesten kilpailussa ja nyt on Janssonluvannut syödä vanhan juoksukenkänsä piikkineen ja nauhoineen ellei hän vedä nenäänsä ensiksi maaliin.

Tämän kirjoittaja kuuli eilen kuinka Suutarisen Kassu kehasi Heiskaselle, että kyllä hän sinut voittaa 8 km:llä, johon Heiskanen vanhana tapaansa tokasi, että häviöstä kahvit koko Kisan juoksusakille. Niin että ei ole leikki kysymyksessä siinäkään.

Ja sitten miesten 3-ottelu. Kirkland Laken poikia on jo täällä pari kappaletta. Creightosta tulee sellaiset tekijät kuin Kotila, Kantokoski, Perä, Järnefelt y.m. Kisa lähettää tuleen ainakin 10 miestä, joukossa sellaiset nimet kuin Tuori, Häkkinen, Ristonen ja Kontula, joka viimeksimainittu on vielä viime kesänä Suomessa ollut parhaimpia TUL:n miehiä. Niin että tämän kirjoittaja ei uskalla petata edes tinanappia voittajaehdokkaasta.

Sitten se akkojen ja tyttöjen viestinjuoksu.

Pojat, jotka hävisivät ukoille 3 km. joukkuejuoksussa, ovat itkussa silmin rukoilleet tyttöjä kirkastamaan heidän kunniaansa. Sudburyn suomalaiset tytöt, jotka yleensä tunnetaan hyvin helläsydämisiksi, ovat luvanneet hangata poikien maineesta tahrat pois. Saapa nähdä voiko tytöt pitää lupauksensa vai tuleeko vakka löytämään kantensa.

Niin että, tällä kertaa on tosiaankin jokaisen kuolevaisen saavuttava perjantaina klo 2 urheilukentälle. — Piikkari.

ONTARIO RAKENTAA VIRASTORAKENNUKSENSA LONTOOSEEN

Toronto, Ont., toukok. 17. — Ontarion maakuntahallitus tulee rakennuttamaan oman virasturakennuksensa Lontooseen, Englantiin, ilmoitti maakunnan pääministeri Ferguson tänään. Tämä viisikerroksinen rakennus tulee maksamaan noin 250,000 dollaria.

Tällaisen rakennuksen hankkimisen selostetaan muodostuneen välttämättömäksi, maakunnan Lontoossa olevan kauppaviraston tarvitessa lisää tilaa. Rakennuksen selostetaan muodostuvan myös mainioksi keinoksi reklameerata maakunnan tuotteita Englannissa.

Canada ryhtyy ehkäisemään tupakan salakuljetusta

WINDSOR, Ont., toukok. 18. — Canadalaiset tulliviranomaiset ovat aloittaneet laajan hyökkäyksen tupakan salakuljettamista vastaan. Täkäläisetkin virkailijat tarkoin tutkivat kaikki rajan yli kulkevat, ja ovatkin suurimmalta osalta matkailijoilta löytäneet enemmän amerikalaisia tupakoita, kuin mitä persoonallista käyttöä varten tarvitaan.

LILLI LEHMANN KUOLLUT

Berlin, toukok. 18. — Kuuluisa oopperalaulajatar Lilli Lehmann kuoli täällä eilen 81 vuoden ikäisenä. Valnaja saavutti kuuluisuutta maailman suurimmissa ooppereissa kahden neljännesvuosisadan aikana.

Parlisi. — Kuollut meri on meri, jossa on $50,000,000,000:n arvosta kultaa y.m. metalli- ja kemiallisia rikkauksia, jos niitä ruvettaisiin erittämään vedestä.

ILMOTUS

Vuokrattavana kauppapuoti ja huoneita hyvällä liikepaikalla, suomalaisen asutuksen keskellä. Parturille tai mille alalle vaan sopiva.

(MTr)

456 Dundas Street W.

Puhelin Tr. 9632 W. - Toronto, Ont.

Willamette Blvd. Sanitarium

on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.

Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin: Walnut 6747.

Oikaisu

Garson Minelta lähetetyssä Vappuonnentoivotuksessa on erään toverin nimessä tullut kirjainvirhe sanassa Kalle Niironen, pitää olla Kalle Hiironen, joka asianomaisen puolesta pyydetään oikaisemaan.

Asiamies.

Kolmenkymmenenviiden jalan pituinen hirviö ihmisen vatsassa

Mitenkä tykkäisitte että 35 jalan pituinen lapamato vahingoittaisi elämäänne. Tämän tarinan on sanonut meille eräs Greenburg mies, joka on kaksitoista vuotta kärsinyt erillaisia vaivoja, saamatta mitään parannusta niihin. Kuitenkin tämä mies, John Gazdik nimeltä, viimeksi sai tietoon tautinsa joka maksoi hänelle tuhansia dollaria, puilotettu alkoholiin. Tosiseikka on se, että Gazdik, joka oli läbellä tulla mielipuoleksi vatsakipujen takia, huomasi eräässä lehdessä kirjotuksen, jossa selostettiin lapamadon tuntomerkit. Nämä tuntomerkit soveltuivat juuri häneen ja hän päätti heti tilata Laxton lapamato valmisteen. Gazdik, joka 25 vuotiaana painoi 160 paunaa, ja noin kymmenen vuoden ajan, sen ajan jolloin lapamato häntä vaivasi, painoi ainoastaan 95 paunaa, mutta jälkeen kahden viikon lapamadon ulostumisen, oli hän lisännyt painoa 36 paunaa. Hän ei ole vielä aivan kyllin voimakas palaamaan työhönsä, mutta muuten viikon kuluttua hän voi uudelleen alkaa. Ei man hauskaa nähdä kun hän jälleen on terveenä ja hän yhäti puhuu vain siitä suuresta ihmeestä, kuin hän pelastui kuolemasta.

Monet miehet, naiset ja lapset jotka kärsivät, tohtoroidaan muusta taudista vaikka heidän oikea vaivansa on lapamato. Varma merkki tästä on lapamadon ulostuleminen pieninä erissä. Myöskin merkkeinä ovat ruokahalun katoaminen, tahmainen kieli, sydänkipu, kivut selässä, pyörrytykset, päänkipua, laihtuminen y.m. Vatsa tuntuu painavalle, turpoaa, tuntee ryömivän vaikutuksen vatsassa. Myöskin kurkkuun tuntee saman vaikutuksen. Potilaalla on keltainen iho, vähentyy painossa, pahanhajuinen hengitys, sylkee alituisesti, ehdottomasti haluton, ei maita työ, vain laiskottaa. Kaatuvatauti uscin johtuu lapamadosta, jotka kasvavat yli 50 jalan. Kun tämä syömii henkitorveen äukehduttaa se. Poistakaa tämä heti, ennenkuin on myöhäistä. Lähettäkää $10.48 Laxtan parannuslääkkeelle, jos haluatte päästä eroon tästä kauheasta loiskasvista. Laxtan on vaaraton jos niin on että teillä ei olisikaan lapamatoa. Myydään ainoastaan Laxxl Co., Box 963, Pittsburgh, Pa. Jos haluatte lähetykseenne vakuuttaa lisätkää 25c tätä varten. Ei lähetetä jälkivaatimuksella. Co. No. 3). Ilm.

Surren ilmoitamme ystäville ja työtovereille, että rakkaamme

DAVID PIETILÄ,

synt. Kuopiossa, vaipui kuolon uneen, pitkän ja vaikean sairauden jälkeen, Montrealin Royal Victoria sairaalassa, 14 p. toukok. 1929. Lähinnä jäi kaipaamaan vaimo ja tytär täällä sekä vanha isä ja sisaret Suomessa, ynnä sukulaiset ja tuttavat.

Alma ja Kerttu Pietilä.

Kun maan melu haipuu
Tyyneks' kuin yö,
Niin saavu oi kaipuu
Rintaani syö.
Ja kaikki rakkaat muistot,
valvokaa,
Siksi kunnes tuonen käytte
parttein taa.

Kevät-Konsertin

Toukok. 25 p. Don Haalilla, klo 8.15 illalla

OHJELMA:

SOITTOA ..... Oppilasorkesteri
KANSAINVÄLINEN ..... — — —
IN A MONASTERY GARDEN ..... Säv. Ketelby
ON THE WALL ..... Säv. E. F. Goldman
TERVEHDYSPUHE ..... J. Latva
Esittää Kuoro.
TYÖVÄEN MARSSI ..... — — —
KESÄILTA ..... Säv. L. Koivisto
PIIRILAULUA ..... Säv. Knut Kangas
DUETTO ..... Arvie ja Aimari Kingelin
ROMANCE ..... Säv. Ch. Dancier, Op. 12
LA GOLONDRINA ..... Säv. N. Serradell
SOOLOLAULUA ..... A. Markkanen
KITARANSOITTOA ..... Niilo Kulmala ja Co.
VUOROLAUSUNTOA ..... Kaarina Valoranta ja J. V. Kankainen
"LENORE" ..... Saksan. suom. Eino Leini
— VÄLIAIKA —
SOITTOA ..... Oppilasorkesteri
REPASZ BAND ..... Säv. C. C. Sweeley
MENUETTE IN G ..... Säv. Van Beethoven
BEAUTIFUL DANUBE ..... Säv. J. Struss
Esittää Kuoro.
KALASTAJATYTTÖ ..... Säv. K. F. Tuhkanen
YKSIN ..... Säv. Emil Kauppi
TULE TULE ..... Säv. Erkki Mebartin
DUETTO ..... Irja Lujanen ja Arvie Kingelin
RUUSU ..... — — —
MEDITATION ..... Säv. M. Greenwald
SOOLOLAULUA ..... Ina Kingelin
SOITTOA ..... Oppilasorkesteri
OVER THE WAVES ..... Säv. Rosas
BARRIKAADEILLA ..... Säv. Kroipa
TÄYSILUOTTAMUS ..... ? ? ? ?
Esittää Kuoro
KANTELEELIE ..... Säv. Elias Kahra
KANSAINVÄLINEN .....

TANSSIA! —— TANSSIA!

S. J:n TORONTON OSASTO

— toimeenpanee —

Don haalilla 957 Broadview Ave.

SUUREN SUURET

Myyjäiset

Victorian päivänä 24 toukok. alkaen klo 2 ip.

Tanssia kaiken iltapäivää orkesterin soitolla

Myyjäisissämme, jotka ovat 25:nnet on tänä vuonna entistä runsaammin hyviä voittoja. Voittolippujen hinta 10 senttiä kpl. Sisäänpääsy päivällä vapaa.

ILLALLA KELLO 8.15 ESITETÄÄN HAUSKA NELINÄYTÖKSINEN HUVINÄYTELMÄ

Tyttöjen Alfred

Kirj. C. OSTRUP.

Henkilöt:	Esittäjät:
KAMARIHERRA PAROONI JOHN WOLFGANG VON HANEBOW	V. J. Kankainen
VAPAAHERRATAR LYDIA VON HANNEBOW	Ensi Kankainen
FREDERIKSEN, insinööri	E. Jokiniemi
VINDEKILDE, asianajaja	A. Markkanen
PASTORI BALLFMOSE	?
METSÄNVARTIJA	A. Rae
GRETA, hänen tyttärensä	Vieno Rissanen
HANSEN, hänen palvelijansa	M. Kallio
SOFI JOHANSEN, palvelijatar	Lyydia Anderson
JULIANA JOHANSEN, palvelijatar	Anni Setälä
ALFRED, heidän kasvattipoikansa	Robert Gronwall
PER BUNKE	Osk. Setälä

Lippujen hinta kappaleeseen 50 senttiä.

SAAPUKAA RUNSASLUKUISINA

Lainoja Halutaan

SUOM. JÄRJESTÖN TORONTON OSASTO haluaa rahaa lainaksi uuden haalin rakennusta varten. Lainoja otetaan vastaan kymmenestä dollarista ylöspäin kuuden prosentin korolla. Toverit! Lainatkaa omaan liikkeeseenne ja nauttikaa kaksinkertainen hyöty.

957 Broadview Ave., Toronto, Ont. (6-1

Uusi Sauna

Avattu yleisön käytettäväksi.

Sauna päivät: Keskiviikko, torstai, perjantai ja lauantai, kello 2 ip. 12 yöllä.

Edward Latvala
55 Yonge St. - Sudbury, Ont.
— Phone 495 —

Siistiä huoneita

saatavana päivittäin ja viikottain.

1542 St. Antoine Street,
MONTREAL, QUE.

Thos. E. Kokko, D.C.

Chiropractori ja Hieroja

334 Alberta Corner
CALGARY ALBERTA

Hermotaudit, Reumatismi, Hengenahdistus, Ruuansulatuselimistö y.m. Takaamme parantaa ilman lääkkeitä.

Hammaslääkäri

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139

Sudbury - - Ontario

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti. Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki **Vatsakatarrin** tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itsellään vaivaavan sydän-, keuhko- t. m. tautia, vaikka se joutuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawier, Minn.

Mr. P. A. Ignell.

Tellä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen tullut terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.

Kunnioitt., Daniel Kallioniki.

Työolliseen hoitoon kuluu suuri puhi lääkettä, paiveria ja pilleriä sisälliseesti nauritiavia, täysi kuin hoito. Tilatkaa lääke No. 250. Lähetellään postissa postikulut suoritettuna $2.50.

—Lisenliin Apteekki on suuria—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. IGNELL CO. Superior, Wis.

MONTREALISTA—CHERBOURGIIN-SOUTHAMPTONIIN

Toukok. 29| Kesäk. 26| Heinäk. 24 ..... MONTCALM
Kesäk. 6| Heinäk. 2| Elok. 1 ..... *MONTCLARE
Kesäk. 12| Heinäk. 10| Elok. 7 ..... MONTROSE
Kesäk. 14| Heinäk. 5 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Heinäk. 18| Elok. 15* ..... METAGAMA

LIVERPOOLIIN

Toukok. 24 ..... METAGAMA
Toukok. 31| Kesäk. 27 ..... DUCHESS OF YORK
Kesäk. 7| Heinäk. 3 ..... DUCHESS OF ATHOLL
Kesäk. 14| Heinäk. 20| Elok. 17 ..... MELITA
Kesäk. 19| Heinäk. 12| Elok. 9 ..... MONTROYAL
Toukok. 24| Kesäk. 22 ..... METAGAMA

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Toukok. 31 ..... DUCHESS OF YORK
Kesäk. 7| Heinäk 3** ..... DUCHESS OF ATHOLL
Kesäk. 8**| Heinäk. 4 ..... MINNEDOSA
Kesäk. 14| Heinäk. 20| Elok. 17 ..... MELITA
Heinäk. 12| Elok. 9 ..... MONTROYAL

QUEBECISTA

EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Toukok. 21| Kesäk. 11 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA
Toukok. 28| Kesäk. 18 ..... EMPRESS OF SCOTLAND
Heinäk. 2| Heinäk. 23 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA
Heinäk. 9| Heinäk. 30 ..... EMPRESS OF SCOTLAND

*Poikkeaa Cobh'issa.
**Ei käy Belfastissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suuran matkustus järjestelmä

Pitäkää aina mukanaanne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain ... ... Välttäkää niissä tulanne.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

J. A. Erickson

Valtuutettu edustajaksi Sudburyn ympäristöön The Toronto Fire and Marine Insurance Companylle.

Edellä mainittu yhtiö ollen ehdottomasti suurin canadalaisista vakuutusyhtiöistä, myöntävät he edullisempia vakuutuskirjoja,. Palo-, Auto-, Loukkaus-, Sairaus-apu-, Akkunalasi-, Takaus- y.m. Vakuutuksissa. Nyt kun olen ENTISTÄ paremmassa tilaisuudessa palvelemaan suomalaisia kansalaisiani VAKUUTUSASIOISSA, kehoitan teitä kääntymään puoleeni täydellä luottamuksella. Vakuutusta tarvitessanne telefoonatkaa minulle, niin käyn luonanne selittämässä asian täydellisesti.

"Huolellinen palvelus ja ehdoton varmuus"

J. A. ERICKSON

Konttori: Huron Chambers - Elm kadulla
Puhelin 2131 ja 1785 - Sudbury, Ont.

Katsokaa keltaisia ilmoitustauluja, niin löydätte konttorini vastapäätä Eatonin kauppaa Elm kadulla.

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suom, Helsinki. Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.

Maksaa korkoa

Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja koöltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

A. HURST

YLEINEN KAUPPA SEKÄ POSTIKONTTORI

Rosegrove - - Ontario

Mottomme on palvelus. Hintamme ovat oikeat. Tahtomme on tyydyttää. Meiltä löydätte täydellisen varaston ruoka, y.m. tavaraa. (M